România continuă cu Iohannis. Victorie zdrobitoare în fața PSD.

ROMÂNIA
Newsweek®

Anul 2 ■ Numărul 82 ■ Preț: 11,90 lei

29.11-5.12.2019

REȚEAUA ITALIANĂ A LUI „MITRALIERĂ“

BIBLIOTECA ALEDIN

Deputatul PSD Cătălin Rădulescu și rudele sale s-au asociat cu italieni cercetați și condamnați penal. Apoi au luat bani publici de la statul român.

19082
5 948494 000029

FM

KISS FM ESTE RADIOUL NR. 1 ÎN ROMÂNIA

Conform studiului de audiență realizat în perioada 22 aprilie - 11 august de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, Kiss FM este ascultat zilnic de **2.527.400 de persoane.**

Vă mulțumim!

Newsweek ROMÂNIA

29.11.- 5.12.2019 _ ANUL 2 _ NR.82

SUMAR

Periscop

06 **Alegeri prezidențiale**
Catastrofă istorică pentru PSD

08 **Tupeu**
Cerberul companiilor lui Firea ne amenință pe față

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
PSD a pierdut. Dar PSD nu a murit

11 RADU PARASCHIVESCU
De la bobârnac la șut

Dosar

12 **Filiera italiană**
Rețeaua de italieni penali a lui „Mitralieră" Rădulescu

14 Paolo Gianlorenzo, jurnalistul-afacerist

18 Luigi Vespignani, condamnat pentru o clădire care a omorât un om

20 Mancuso și Moscherini, corupție și fraudă cu fonduri europene

22 Condamnările și scandalurile din familia Rădulescu

Periscop

24 **Rapoarte**
Dezastru în spitalele de psihiatrie

Internațional

26 **Manevre**
Cine ne apără în regiunea Mării Negre

28 **NATO la 70 de ani**
Generalul Ben Hodges: Regiunea Mării Negre, viitorul teatru de conflict

30 **Dezvăluiri „New York Times"**
Dovezile oprimării musulmanilor din China

Magazin

34 **Interviu**
Adrian Ciocoianu: Un legionar criminal nu este mai nobil decât un criminal comunist

40 **Sănătate**
Cum se „repară" accidentările

44 **Sport**
Singurul gimnast român calificat la Jocurile Olimpice

46 **Auto**
Porsche
Sufletul electric, a doua salvare a plăcerii de a conduce

50 **Tehnologie**
Șapte gadget-uri pentru amatorii de schi

52 **Muzică**
Redescoperirea lui Charley Pride

56 **Pe hartă**
Mecca muzicii, pe ritmuri diferite

58 **Călătorii**
De la Belgrad la Bar, cu Plavi voz, luxosul tren al dictatorului Iosip Broz Tito

60 **Punctul pe I**
Priyanka Chopra

Calendar

62 Primarul Sibiului e decapitat

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
ipg Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

România continuă cu Iohannis

Klaus Iohannis a sărbătorit câștigarea celui de-al doilea mandat de președinte al României la sediul central al PNL din Aleea Modrogan nr. 1, duminică, 24 noiembrie 2019. Pe scenă i-au stat alături lideri liberali în frunte cu premierul Ludovic Orban, căruia Iohannis i-a promis că îl va ajuta să obțină o majoritate parlamentară formată din „partidele democratice".

INQUAM PHOTOS/ADRIANA NEAGOE

ANNIS
ELE ROMÂNIEI
ÎMPREUNĂ
PENTRU
ROMÂNIA
NORMALĂ

HONG KONG, CHINA

Catapulte moderne

Protestele din Hong Kong împotriva autorităților chineze, locale și centrale, s-au intensificat la mijlocul lunii noiembrie, când a fost declanșată și o grevă generală. Protestatarii au folosit chiar o catapultă pentru a arunca cu pietre de mari dimensiuni în polițiști, în timpul unor confruntări directe, desfășurate pe 16 noiembrie.

ANTHONY KWAN/GETTY IMAGES

DUBAI, EMIRATELE ARABE UNITE

Golf în deșert

Spaniolul John Rahm se antrenează înaintea rundei inaugurale a etapei de Campionat Mondial de Golf găzduite de Dubai, Emiratele Arabe Unite. Competiția a avut loc la Jumeirah Golf Estates, pe 18 noiembrie 2019.

ROSS KINNAIRD/GETTY IMAGES

HAMBURG, GERMANIA

Întâlniri rapide cu roboți

Participanții la „Zilele Roboților și Inteligenței Artificiale", eveniment găzduit de Hammerbrooklyn Digital Campus din orașul german Hamburg, au învățat cum să controleze un robot. Pe 22 și 23 noiembrie, cei mai dezvoltați roboți sub aspect tehnologic, din diferite domenii de activitate, au fost accesibili publicului larg.

AXEL HEIMKEN/DPA/PICTURE ALLIANCE VIA GETTY IMAGES

ALEGERI PREZIDENȚIALE

Catastrofă istorică pentru PSD

Candidatul la alegerile prezidențiale din 2019, Viorica Dăncilă, a obținut cel mai prost rezultat din existența acestui partid.

TABĂRA ANTI-PSD REUȘEȘTE ASTFEL SĂ ÎȘI IA revanșa pentru una din cele mai dure înfrângeri, din 1992, când Ion Iliescu l-a bătut pe Emil Constantinescu cu 61,4% la 38,6%. Probabil că scorul din 1990, când liderul FSN, atunci, a câștigat cu 85% din voturi, nu va fi depășit niciodată într-o Românie democratică.

În 1996, 2004, 2009 și 2014, când PSD a pierdut prezidențialele, candidații săi au obținut, în turul II, peste 40% din voturi.

Mai mult, pentru prima oară în istoria alegerilor din ultimii 30 de ani, PSD pierde în toate județele din Moldova. Viorica Dăncilă a câștigat doar în sud, în Olt, Teleorman, Giurgiu, Gorj și Mehedinți. Tot o premieră este și înfrângerea PSD în Dolj, fieful Olguței Vasilescu

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

RAPOARTE SCANDALOASE
Dezastru în spitalele de psihiatrie » P.24

și al lui Claudiu Manda, unde Iohannis a atras puțin peste 51% din voturi.

Turul doi al prezidențialelor a adus o premieră și în Diaspora: pe fondul deschiderii timp de trei zile a secțiilor de votare, prezența a depășit 940.000 de alegători. 17.000 au votat prin corespondență. Și aici, PSD a obținut o înfrângere memorabilă, fiind votat de mai puțin de 4% din alegători.

Prezența la vot, în România, a fost redusă, sub 49,87%, cea mai mică din istoria acestui tip de scrutin.

Tabăra anti-PSD speră că victoria din 24 noiembrie 2019 deschide calea înfrângerii formațiunii social-democrate și la locale și parlamentare.

Dăncilă în luptă cu baronii

În PSD, principala problemă este dacă partidul o va menține sau nu pe Viorica Dăncilă la conducere. Excepând perioada 1996-2000, când Ion Iliescu a supraviețuit după eșecul în fața lui Emil Constantinescu, perdantul de la prezidențiale a fost eliminat de la conducerea PSD.

În acest partid s-a conturat, încă de dinainte de prezidențiale, un grup care dorea capul lui Dăncilă, în frunte cu Marcel Ciolacu, președintele Camerei Deputaților, și baronii Paul Stănescu (Olt), Marian Oprișan (Vrancea) și Ionel Arsene (Neamț).

Aceștia ar fi plănuit să o saboteze pe Dăncilă în turul II, pentru a crea premizele schimbării ei. „Nu îmi dau demisia. Dacă colegii vor considera că trebuie să fac acest pas, vom face un Congres. Eu consider că trebuie să fim foarte înțelepți", a declarat lidera PSD, imediat după anunțarea primelor rezultate.

Principalii ei susținători sunt Mihai Fifor și Eugen Teodorovici. Nu este clar ce va face Gabriela Firea, al cărei prim mesaj a fost mai degrabă împăciuitor, imediat după anunțarea rezultatelor: „Este păcat că unii oameni de stânga sunt acum în afara partidului, alții nu mai activează deloc în politică și scriu doar pe bloguri. Nu cred că este momentul pentru maziliri, pentru că fiecare președinte de partid a adus plus valoare. Este momentul unei analize profunde pentru un partid de stânga".

În PSD se discuta, la cald, imediat după alegeri, de recuperarea lui Gabriel Oprea și a lui Victor Ponta. De altfel, generalul și-a făcut apariția la sediul PSD chiar în noaptea alegerilor. Dăncilă a explicat că el este deja vicepreședinte al partidului, pentru că reprezintă un sindicat al cadrelor militare cu care ea a încheiat un protocol.

Decizia a nemulțumit-o pe Firea, care a scris pe Facebook, luni dimineață: „Sunt dezamagită că începem analiza prăbușirii noastre cu un astfel de gest sfidător. Nu ne putem reforma și relua legătura cu simpatizanții noștri printr-o minciună".

PNL, sub presiunea guvernării

După trecerea acestor alegeri, este probabil ca presiunea asupra guvernului Orban dinspre USR PLUS să se accentueze. „Din acest moment, având de partea sa Guvernul, ceea ce este un avantaj destul de rar în politica românească, așteptarea pe care o are electoratul este aceea de a se întâmpla și de a porni acele reforme fundamentale de care România are nevoie", a declarat președintele USR, Dan Barna.

Aliatul său, Dacian Cioloș, a avut un mesaj mai constructiv către liberali: „Noi suntem deschiși să colaborăm cu partidele care doresc această modernizare a României, suntem deschiși la o discuție și la o colaborare cu PNL".

Liberalii, care au sărbătorit victoria categorică a lui Iohannis, au evitat orice angajament politic de viitor. Ludovic Orban a anunțat că va încerca să treacă prin Parlament proiectul legii privind alegerea primarilor în două tururi și nu a exclus varianta anticipatelor: „Vom încerca și în actualul Parlament să menținem această majoritate care s-a manifestat la cele două voturi, dar ne vom pregăti cu toată seriozitatea pentru alegerile parlamentare când vor fi ele - fie anticipate, fie la termen".

Ludovic Orban a refuzat să răspundă unei întrebări legate de formarea unor alianțe, la locale, pentru desemnarea unor candidați comuni.

Cât despre Klaus Iohannis, acesta a promis că va fi un președinte „total implicat". „Abia atunci când PSD e trimis în opoziție vom putea să facem România normală, așa cum ne-o dorim noi cu toții", a declarat Iohannis.

KLAUS IOHANNIS A PROMIS CĂ VA FI UN PREȘEDINTE „TOTAL IMPLICAT"

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA.

TUPEU

Cerberul companiilor lui Firea ne amenință pe față

Marius Manolache pretinde că *Newsweek România* a încălcat legea când a publicat salarii din companiile PMB.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

FINUL LUI VICTOR PONTA, fostul deputat Marius Manolache monitorizează Consiliile de Administrație ale celor 22 de companii înființate ilegal de primarul Gabriela Firea Pandele din postura de director executiv al Direcției Guvernanță Corporativă din cadrul Primăriei Capitalei.

Plătit din bani publici, Manolache se consideră superior cetățenilor de rând pentru că a avut o „răspundere extraordinară" în calitate de parlamentar.

Ce a mai făcut Manolache timp de patru ani ca deputat PSD, în perioada 2012-2016? A vorbit 40 de secunde, cât a durat rostirea jurământului în Parlament. A depus o interpelare parlamentară, a semnat o moțiune, a inițiat un proiect de hotărâre și a susținut 31 de inițiative legislative. Dar a ajuns vedetă abia după ce și-a angajat ca sfătuitor o fostă animatoare a clubului Bamboo din Capitală.

Propulsat de Ponta, eșuat la Ghiță

În 1990, Marius Manolache a intrat la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza". În 1994, a fost angajat ca ofițer de cercetare penală. A stat până în anul 2000, atunci când s-a decis să îmbrace roba de avocat. În același an și-a luat și legitimația de membru al Partidului Social Democrat. Șapte ani mai târziu, a obținut o diplomă de master în criminalistică, tot la Academia de Poliție. Apoi, un an mai târziu, a obținut un certificat de absolvire de la Colegiul Național de Apărare.

În 2010, Victor Viorel Ponta a preluat șefia PSD, iar finul său, Marius Manolache, a fost uns pe funcția de vicepreședinte la PSD Ilfov. Însă a candidat pentru funcția de deputat pe listele PSD Mehedinți și a și câștigat un mandat. Apoi a ajuns vicepreședinte la Filiala PSD Sector 4. După debarcarea lui Ponta de la șefia partidului, Manolache a fost nevoit să se reorienteze politic: și-a dat demisia din PSD și s-a înscris în Partidul România Unită, partid inventat de Sebastian Ghiță și condus de Bogdan Diaconu, unde a fost numit președintele Filialei Argeș.

Primarul Gabriela Firea se plânge tot timpul că Bucureștiul e în faliment, dar la companiile PMB salariile sunt uriașe

Un deputat fudul

Marius Manolache a fost unul dintre cei mai înfocați deputați care, în 2015, cereau printr-o inițiativă legislativă să se acorde pensii speciale parlamentarilor. Argumentul invocat de Manolache: „Eu cred că nu putem să punem egalitate între un demnitar, înalt funcționar public, care are o răspundere extraordinară și un cetățean normal, fie el muncitor, inginer, medic".

Am verificat „răspunderea extraordinară" pe care a avut-o Manolache în calitate de deputat. Conform site-ului Camerei Deputaților, „înaltul" demnitar a vorbit doar 40 de secunde în cei patru ani de mandat. Se întâmpla în anul 2012, atunci când a fost obligat să rostească jurământul în calitate de deputat. Tot de acolo mai aflăm că a avut o singură interpelare parlamentară referitoare la organizarea de concursuri de recrutare din sursă externă a ofițerilor de poliție. În rest, a semnat pentru 31 de inițiative legislative, din care s-au concretizat șapte, dar a inițiat și un proiect de hotărâre prin care solicita modificarea Regulamentului Camerei Deputaților.

Manolache amenință *Newsweek România*

După ce a terminat cu funcția de demnitar, Manolache s-a văzut nevoit să revină printre oamenii de rând. A devenit funcționar public, iar edilul Gabriela Firea Pandele l-a numit în postul de director executiv al Direcției Guvernanță Corporativă, direcție aflată în subordinea directă a primarului. Din această funcție, Manolache se

FIN & NAŞ
Marius Manolache (sus)este finul lui Victor Ponta. Primul este poliţist, al doilea este suspectat de legături cu SIE

FOTO: FACEBOOK.COM: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; GOV.RO

ocupă de monitorizarea celor 22 de companii, pune în aplicare deciziile de numire şi revocare a membrilor consiliilor de administraţie şi reprezentanţilor unităţilor administrativ-teritoriale, încheie contracte de mandat cu administratorii regiilor autonome, monitorizează şi evaluează anual performanţele consiliilor de administraţie şi indicatorii de performanţă financiari şi nefinanciari prevăzuţi în anexa contractului de mandat, propune candidaţii pentru funcţiile de membri ai consiliului de administraţie.

Întrebat de *Newsweek România* ce se întâmplă în cadrul celor 22 de companii, Manolache a răspuns: „Eu pun în aplicare hotărârile Consiliului General. Am văzut ce aţi scris (despre salarii uriaşe la companiile PMB, de până la 3.600 de euro net lunar – n.r.). Companiile au autoritatea şi dreptul de a da sporurile legale pe ramura economică pe care o au. Chiar dacă informaţiile sunt reale, trebuie să vă uitaţi că publicarea acestor informaţii reprezintă infracţiune". În mod evident, Manolache delirează: publicarea salariilor dintr-o companie publică nu încalcă nicio lege.

Salariile din companii, „confidenţiale"

Cele 22 de companii înfiinţate ilegal de către Primăria Bucureşti au primit peste 2,8 miliarde de lei prin majorări de capital succesive. În jur de 600 de milioane de euro. Cu toate acestea (sau poate tocmai de aceea), primarul Gabriela Firea a anunţat că Bucureştiul este în faliment nedeclarat. Cum au cheltuit conducerile companiilor banii bucureştenilor sub stricta supraveghere a lui Manolache? De exemplu, Compania de Consolidări a plătit un spor salarial de 47% pentru folosirea limbii străine. Norocoasa angajată este Cristina Vînătoru şi are funcţia de asistent manager.

Director general al Companiei de Consolidări a fost Laurenţiu Ioan Moater, dar a fost retrogradat pe funcţia de director general adjunct pentru a-i face loc lui Adrian Corbu. Cu toate acestea, Moater şi-a angajat fiul în cadrul companiei, pe funcţia de asistent manager. Angajat cu „timp parţial", adică cu 2, 4 sau 6 ore, tânărul Gabriel Ioan Moater este remunerat cu 6.900 lei brut.

„Aceste informaţii sunt confidenţiale şi le au doar serviciile de resurse umane. Eu nu am o asemenea evidenţă", a spus Manolache, spălându-se pe mâini.

Manolache: „Vă fac plângere penală!"

Contactat telefonic, Marius Manolache a fost necooperant: „Cel mai bine ar fi să vă vedeţi de treaba dumneavoastră şi eu să îmi văd de a mea. Nu ameninţ pe nimeni. Nu sunteţi... Nu, nu vreau să am un dialog. E treaba mea al cui fin sunt. V-aş ruga altceva: dacă mai văd numărul acesta de telefon, în secunda asta merg la Parchet şi vă fac plângere penală! Şi dumneavoastră şi domnului Orcan. Mă, aţi înţeles ce v-am spus? (...) Nu mă întrebi pe mine la telefon că eşti cutare şi cutare. Fă-mi o scrisoare, fă-mi o adresă, îţi răspund sau nu. Îţi dau sau nu un drept la replică. Nu mă lua tu pe mine cu întrebări de genul ăsta. Eu nu te cunosc pe dumneata, habar nu am cine eşti. Nu am ameninţat pe nimeni".

RĂZVAN CHIRUȚĂ

PSD a pierdut. Dar PSD nu a murit

Am evitat dezastrul de a fi conduși pentru cinci ani de cel mai prost politician care a ajuns vreodată în fruntea Partidului Social Democrat. Mai mult, distanța dintre actualul președinte Iohannis și Viorica Dăncilă este consistentă, candidata PSD obținând cel mai prost scor din istoria acestui partid în turul al doilea al alegerilor prezidențiale. Dar asta pentru că, deși mobilizarea la vot în țară a fost de asemenea cea mai mică din istoria acestui tip de scrutin, Diaspora a dat din nou un exemplu bun și a doborât recordul de participare.

944.700 de români din străinătate au votat în cele trei zile pe care le-au avut la dispoziție, în cele mai calme și mai firești alegeri electorale organizate pentru Diaspora. În ciuda acestor cifre evidente, nu reușim să învățăm pe deplin lecția de la prezidențiale.

Respectiv că PSD ne conduce doar pentru că îi lăsăm să ne conducă. Pesediștii au un electorat limitat, 30-35% din totalul alegătorilor, mai mult nu pot obține nici cu ulei, nici cu zahăr, nici cu toată rețeaua lor de primari și de autocare.

Deși s-a văzut în ultimii 15 ani în care nu au mai luat Președinția că pot fi bătuți prin simpla prezență la vot a celorlalte electorate, nu aplicăm metoda și la parlamentare.

Și așa ne trezim în Parlament cu Dragnea, Șerban Nicolae sau Nicolicea, care ne scot în stradă pe ger.

Pentru că PSD câștigă numai când nu venim la vot, așa cum s-a întâmplat în 2016, când Liviu Dragnea a obținut cel mai bun scor electoral al acestui partid, după Ion Iliescu, doar pentru că a fost un absenteism major.

Atunci, au venit la vot 7,3 milioane de alegători, din care 3,2 milioane au votat cu PSD. Deși scorul oficial al partidului a fost de 45,45%, în realitate pesediștii au fost aleși de doar 18% dintre votanții înscriși pe listele permanente.

Așadar, doar cu 18%, această grupare de infractori a obținut un număr de mandate în Parlament care le-a permis să ne țină în șah timp de trei ani, îndepărtând România de UE și de drumul său european firesc.

Iată, deci, ce simplu se poate scăpa de această grupare de infractori și inclusiv turul al doilea al prezidențialelor ne arată cum: venind la vot.

Dar asta nu e destul. Lecția prezidențialelor e mai greu de aplicat la alegerile locale, căci PSD deține controlul, încă, în multe comunități din România. Desigur, Viorica Dăncilă a câștigat în numai 5 județe și a pierdut total Moldova, dar acest rezultat slab a fost cauzat, pe de o parte, de extrem de proasta sa prestație – există inclusiv pesediști rușinați că sunt conduși de o așa nulitate, și pe de altă parte de non-combatul unor baroni locali, care au sabotat-o pentru a-i lua conducerea partidului.

La alegerile locale își joacă propria soartă, așa încât abia atunci vor trage cu adevărat.

Și fiecare baron local pesedist are destule pârghii locale pentru a menține acest partid în politică: rețele corupte, bani murdari, asistați sociali, bugetari fideli, pile în administrație, control asupra poliției, consilii județene.

În plus, au dovedit în campania electorală din turul al doilea al prezidențialelor că nu au scrupule. Vor ataca noua guvernare cu sute de minciuni, care vor eroda și mai mult guvernul Orban, dincolo de erodarea naturală cu care se confruntă orice guvern.

Prin urmare, dincolo de vot, trebuie să îi ținem din scurt pe politicienii de la putere și din opoziție, pe primii pentru a nu-și uita promisiunile, iar pe cei din urmă pentru a demonta manipulările și corupția lor morală și financiară.

La putere suntem mereu noi, dar doar dacă ne implicăm. Au dovedit-o și ultimii trei ani: acum pare incredibil că Dragnea e la pușcărie și Dăncilă e pa. Acum un an părea că nu mai scăpăm de ei. Meritul e al nostru, al cetățenilor. Și politicienilor trebuie să le amintim mereu asta.

RĂZVAN CHIRUȚĂ
este redactor-șef al Newsweek România

RADU PARASCHIVESCU

De la bobârnac la şut

„Referitor la scandaluri, eu zic că încă n-am văzut tot ce-o să vedem", a declarat cândva un fotbalist. Formula e ilogic-aberantă, de acord, dar semnalează înclinaţia umană spre insultă şi limbaj buruienos. Şi poate că nu e o idee rea să vedem cam pe unde se situează România în clasamentul mondial al injuriei, câtă vreme ascunsul urzicilor în vorbe a devenit o ocupaţie atât de răspândită, pe care o deplânge (în bună parte ipocrit) toată lumea. Aparent, stăm bine: ne-am croit loc în partea superioară a ierarhiei, ca suculenţă a măscărilor. Ceea ce nu e neapărat o veste încurajatoare. Englezii şi francezii deţin la rândul lor resurse de acid lexical, dar nu simt atât de des nevoia bălăcitului în troacă. Prin comparaţie, noi jignim de multe ori primitiv, cavernicol, folosindu-ne bocancii în loc de creier. Tragem, altfel spus, prea multe şuturi şi prea puţine bobârnace. Şi asta nu fiindcă n-am şti să procedăm altfel, ci din cauză că insulta ieftină, neirigată de ironie sau duh, atrage public şi reacţii.

A fost dintotdeauna aşa? Mai degrabă nu. Răfuieli, revanşe şi replici dizolvante au existat şi în trecut, firește. Nici nu trebuie să coborâm foarte mult în timp ca să descoperim scrimeuri care ştiu să gâdile pieptul preopinentului cu floreta. Singur Păstorel Teodoreanu are în palmares zeci, dacă nu sute de victime executate scurt, în catrene vitriolante şi în acelaşi timp delicioase pentru toţi, minus destinatarul. Una dintre ţintele preferate, Nicolae Iorga, s-a ales chiar cu un snop de împunsături, „Strofe cu pelin de mai / contra lorga Nicolai", din care istoria literaturii a reţinut măcar două: „Profund şi vast ca un Atlantic, / El nu se încurcă-n prozodie: / De cum a început să scrie, / A scris în kilometru antic" şi „Fie neamţ, chinez, hindus, / Omul din maimuţă vine, / Numai Iorga ştim prea bine / Că se trage din Larousse". Cum arată lucrurile astăzi? Mai prost, desigur. De ce? Fiindcă expresia publică a inteligenţei şi-a pierdut din forţă şi contur. Capacitatea ei de seducţie s-a diminuat regretabil. Într-o lume de bizoni şi rinoceri, flexarea muşchilor epatează mai mult şi mai iute decât replica spirituală, calamburul sau epigrama. Deriziunea şi ofensa mizează doar în mică măsură pe luminări neuronale. Moda impune altceva acum: sudalma de birjar, bruftuluirea groasă, specularea cine ştie cărui handicap fizic, mojicia barocă a descărcătorilor din porturi. Poanta trăieşte în exil, alungată de la curte de reflexul suburban al celor puternici. Parcă nici râsul nu mai e acelaşi de când a devenit hăhăială. Şi, la urma urmei, ce aşteptări să ţeşi într-o lume în care tot mai multe femei înjură evocându-şi făloşenia lipsă?

Să nu credem cumva că străinătatea se compune din mimoze şi gentilomi a căror condiţie de viaţă e suavitatea

Să nu ne amăgim. Să nu credem cumva că străinătatea se compune din mimoze şi gentilomi a căror condiţie de viaţă e suavitatea. Aşa ceva ar fi nu doar plicticos, ci şi imposibil. Anglia, Franţa şi America au în patrimoniu o sumedenie de acrobaţi ai ofensei, însă intervenţiile lor te obligă, întâi şi-ntâi, la un elogiu al ascuţimii. Coluche şi Churchill, pentru a da două exemple la întâmplare, n-au strălucit niciodată prin precauţii de exprimare şi, totuşi, asistenţa a recunoscut efervescenţa ghiduşă a fiecăreia dintre picanteriile lor.

E, în fond, şi o chestiune de valorificare a libertăţii. Dacă ofensezi punând totuşi în joc sprinteneala minţii, parcă şi jignirile se uită mai uşor. Dacă preferi brutalitatea şi avântul frust, parcă şi complimentele se transformă în jigniri. Cei insultaţi se formalizează mai puţin când sunt victimele unor deştepţi decât când nimeresc în raza de acţiune a unui prost sau a unui golan. Până la urmă, frumos ar fi să existe chiar şi o stilistică a ofensei. Nu de alta, dar Buffon ne-a spus demult că „stilul e omul". Şi ar fi bine să începem să-l credem. N

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

FILIERA ITALIANĂ

Rețeaua de italieni penali a lui „Mitralieră" Rădulescu

O grupare de peninsulari s-a conectat la bani publici în România prin intermediul deputatului PSD.

CINE NE APĂRĂ ÎN REGIUNEA MĂRII NEGRE
70 de ani de alianță NATO. Armata europeană prinde contur » P.26

O LATURĂ NECUNOSCUTĂ A CONTROVERSATULUI deputat PSD Cătălin Rădulescu, alintat „Mitralieră", este că, de-a lungul timpului, parlamentarul social-democrat, fratele, sora și soția sa au devenit asociați în mai multe firme cu italieni dubioși care au ajuns în ziarele din Cizmă ca penali: acuzați, arestați sau condamnați. Pentru traseul lui „Mitralieră" (sau „Berlusconi", cum i se mai spune lui Rădulescu), nu ar fi o surpriză: el însuși, dar și sora sa, au fost condamnați penal în trecut.

Multe dintre inițiativele româno-italiene în care apare familia Rădulescu au murit în fașă, dar în câteva situații acestea au dat roade, ducând la semnarea unor contracte cu instituții publice, de exemplu, Regia Autonomă pentru Tehnologii Nucleare cu sediul în Pitești, fieful lui Rădulescu. Societate de interes strategic, Regia a semnat un contract de 500.000 de euro pe an cu un penal de-al lui Rădulescu, aceasta la opt zile după ce firma italianului a fost înființată. La rețeaua italienilor a fost conectat un alt politician român notoriu, fost ministru al Sănătății, administrator fiind proaspătul șef demis al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. Întâmplător sau nu, tot de domeniul sănătății se leagă un alt mare proiect al unuia dintre italieni, cel mai apropiat de Rădulescu dintre toți: crearea unui sistem privat de urgență, concurent al SMURD. Deputatul PSD recunoaște că și el este interesat de această afacere, negociind cu „un prinț" ce deține un astfel de sistem în Italia.

DE

SORIN SEMENIUC

Gruparea lui Rădulescu are conexiuni și cu o grupare de italieni asociați cu temuta 'Ndrangheta, organizație mafiotă considerată ca fiind cea mai extinsă și periculoasă dintre organizațiile criminale din Peninsulă azi. Despre aceasta din urmă, *Newsweek România* a scris recent și a dezvăluit că a beneficiat, în ultimii ani, de contracte publice de zeci de milioane de euro în România. Deputatul PSD, însă, a negat orice fel de legătură cu aceștia din urmă.

Foto INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Paolo Gianlorenzo, jurnalistul-afacerist

Arestat în Italia pentru șantaj de presă, italianul a încheiat contracte „nucleare" în România.

PAOLO GIANLORENZO (53 DE ANI) din Viterbo este jurnalist, specialist în comunicare/consilier politic, om de afaceri și client al mai multor relatări de presă în care era acuzat de comiterea unor infracțiuni.

Pe contul de Facebook se menționează că i se mai spune „Mussolini".

În România, Gianlorenzo a figurat sau figurează drept asociat al familiei Rădulescu astfel:

- alături de Vicențiu Corneliu (fratele politicianului) și Mirela Daniela (sora) în Green World Energy SRL (obiect de activitate: producția, transportul și distribuția energiei electrice), Odiseea Construct & Development SRL (dezvoltare/promovare imobiliară) și Onco Clinica SRL (activități de asistență medicală ambulatorie și stomatologică), toate fondate în 2017, în București. În tustrei, Gianlorenzo figura prin intermediul Studio Consulenza Italiana SRL unde era, de asemenea, asociat;
- partener cu soția lui Cătălin Rădulescu, Cristiana, în Anaconda Helicopters SRL București (fondată 2019, transport aerian de pasageri).

Datele contabile raportate la Ministerul Finanțelor indică faptul că societățile înființate acum doi ani nu au avut activitate până în prezent. Despre Anaconda, Gianlorenzo afirmă că este un proiect blocat, scopul inițal fiind transportul de pasageri pe plan intern, în regim charter.

Contract de 500.000 de euro pe an cu RATEN

Pe de altă parte, în vara acestui an, Gianlorenzo părea că a dat lovitura, semnând un contract, printr-o altă firmă a sa, cu o instituție strategică a Statului Român, deținută de Ministerul Energiei/Economiei: Regia Autonomă pentru Tehnologii Nucleare (RATEN) Pitești.

Regie strategică de importanță națională, care coordonează activitatea de cercetare în domeniul energeticii nucleare, aceasta asigură menținerea și dezvoltarea suportului științific și tehnologic pentru Programul Energetic Nuclear Național.

Paolo Gianlorenzo este un personaj care amestecă presa de șantaj cu afacerile și cu legăturile la nivel înalt

Astfel, pe 21 iunie 2019, RATEN a semnat un contract cu firma Hiruko Medicină Nucleară SRL (obiect de activitate: fabricarea produselor farmaceutice de bază), societate înființată cu opt zile mai devreme, în București, la aceeași adresă unde funcționează și firmele de mai sus la care asociați sunt Rădulești și Gianlorenzo. Ultimul deține părți sociale și este și administrator la Hiruko Medicină Nucleară, societate unde mai apar JPM Internațional & Devices SRL București (altă firmă a lui Gianlorenzo, cu adresă în alt imobil unde figurează cu societăți Cătălin Rădulescu) și Romafin Societa a Responsabilita Limitata Simplificata din Roma.

Holmiul a rămas neiradiat

„Contractul, în valoare de 500.000 de euro anual, prevedea ca noi să le iradiem holmiu, dar, de la semnare, nu s-a mai întâmplat nimic", a declarat Cristian Gentea, directorul RATEN.

Holmiul este unul dintre cele mai puțin comune metale rare și, după iradiere, este folosit la fabricarea de produse radiofarmaceutice necesare diagnosticării și tratamentului unor boli grave.

Gentea a susținut că deputatul Rădulescu nu a avut vreo implicare în intermedierea contractului și că nu știe că Gianlorenzo este un apropiat al deputatului argeșean, soția acestuia fiind asociată cu italianul. „Acum aud asta", a spus el. Gentea a rămas uimit și când i-am spus despre trecutul penal al lui Gianlorenzo în contextul sensibil al activităților derulate de RATEN și nu a răspuns la întrebarea dacă se fac verificări ale asociaților cu care Regia semnează astfel de contracte.

Gentea și Rădulescu sunt colegi în PSD Pitești, primul fiind președintele Organizației Municipale a acestei formațiuni politice.

„Mitralieră", însă, neagă vreo legătură: „Nu am nicio implicare în semnarea contractelor cu RATEN. M-am bucurat

PAOLO GIANLORENZO semnează cu Cristian Gentea, şeful RATEN (sus), un contract la sediul Regiei. Cătălin Rădulescu (jos) a fost prezent la o altă semnare în care au fost implicaţi Gentea şi Perma Fix, companie parteneră a lui Gianlorenzo

FOTO: FACEBOOK; RATEN.RO; ENERGIE.GOV.RO

ca deputat din zonă când am auzit de ele, dar am înţeles că nu a ieşit nimic".

Contract semnat în prezenţa ministrului

Înţelegerea din iunie 2019 nu a fost prima parafată de RATEN în care a fost implicat Paolo Gianlorenzo. În februarie 2019, la Ministerul Energiei, în prezenţa ministrului Anton Anton, Gentea a semnat un Memorandum de Înţelegere cu societatea americană Perma-Fix pentru servicii de iradiere a techneţiului, un element chimic, cel mai utilizat radioizotop din lume. Este folosit în proceduri de medicină nucleară (cum ar fi scanarea rinichilor sau a oaselor), mai ales pentru tratarea cancerului.

La acel moment, în presa locală, Gentea povestea că exista „o criză în acest sector, deoarece se închide un reactor în Olanda care produce aşa ceva. La noi vor urma proceduri de omologare şi validare, iar dacă vom trece aceste proceduri va însemna enorm pentru ICN Mioveni şi nu numai. Din cauza timpului de înjumătăţire, medicamentul trebuie să ajungă rapid la spitale, deci acest memorandum deschide calea inclusiv pentru amenajarea unui heliport la Mioveni pentru transportul rapid".

Rădulescu, prezent şi el la semnare

La evenimentul din februarie de la Minister a fost prezent şi Gianlorenzo care, la puţin timp, a scris o relatare pe site-ul de ştiri pe care îl deţine. În articol se menţiona că Perma Fix „operează în România graţie parteneriatului pe care îl are cu firma româno-italiană Hiruko Medicină Nucleară". De precizat că această firmă nu exista la acel moment, ci a fost înfiinţată patru luni mai târziu.

Gianlorenzo mai scria că administratorul Hiruko Medicină Nucleară era Achille Cester. „Da, cu el am stabilit detaliile tehnice în ambele contracte", a admis Gentea.

Fotografiile şi înregistrările de la semnarea Memorandumului arată că în sală a fost prezent şi Cătălin Rădulescu. „Ne-am mirat când l-am văzut", spune acum Gentea, care a adăugat că, nici în acest caz, părţile nu au mers mai departe după semnarea Memorandumului.

Conform Agendei Publice a conducerii RATEN, înşiruire de activităţi ale conducerii din perioada mai 2016-noiembrie 2019, singurele contracte de iradiere semnate cu firme private de către Regia din Piteşti în acest interval au fost cele cu Hiruko Medicină Nucleară şi Perma-Fix.

S-a retras când a auzit cine este implicat

Achille Cester (59 de ani) este un expert în materiale radioactive, amic cu Gianlorenzo. Şi el are o firmă în România, cu nume apropiat: Hiruko International (fondată 2018, fabricarea produselor farmaceutice de bază). Până în iulie 2019, unul dintre cei doi administratori ai acestei societăţi era timişoreanul Iosif Dorin Cândea. „M-am răzgândit, deşi proiectul era foarte bun şi ţintea aducerea în

România a unui ciclotron, un aparat care produce izotopi nucleari folosiți pentru tratarea bolnavilor de cancer. La un moment dat intrase pe filieră Rădulescu «Mitralieră» și de asta m-am retras", a spus Cândea, care a adăugat că „Nu mi-a plăcut nici de Gianlorenzo, auzisem că a făcut pușcărie". El a susținut că i-a cunoscut pe italieni printr-o cunoștință comună, un român stabilit în Peninsulă.

Fost consilier județean și șef la Registrul Auto Român, Cândea a fost condamnat, înainte de preluarea acestor funcții, la doi ani de închisoare pentru fals material în înscrisuri oficiale și pentru complicitate la fals material, dar Curtea Supremă a constatat că cele două pedepse au fost grațiate. Cândea înmatriculase mașini cu documente falsificate.

În 2003, el a mai primit opt luni de închisoare, cu suspendare, pentru vătămare corporală din culpă după ce a provocat un grav accident de circulație, intrând cu mașina pe contrasens.

Arestat în 2013 pentru șantaj de presă

Conform presei italiene, Paolo Gianlorenzo are la activ un șir de dosare penale, cel mai răsunător fiind din 2013, când a fost arestat trei zile, ulterior fiind plasat în arest la domiciliu. La acel moment fuseseră conexate trei dosare pe numele său: unul de șantaj de presă, altul de violență privată și amenințare și ultimul de calomnie la adresa unor polițiști. Printre altele, el ar fi amenințat-o pe soția unui politician local în momentul în care aceasta își ducea copiii la școală: „O să vedeți ce o să pățiți!", „Nu sperați că o să scăpați ușor!".

Un alt dosar grav în care este implicat Gianlorenzo, precum și alte șapte persoane, este cel în care acesta i-a spus unui politician, actual senator: „Sper să faci cancer!". În acest dosar, încă pe rol, acuzații sunt judecați pentru tentativă de șantaj, corupție, amenințare, abuz în serviciu, dezvăluire de secrete de serviciu, substituire de persoane și posesie ilegală de arme.

În alte procese, jurnalistul a primit amenzi penale de 200 de euro, respectiv 400 de euro, cu suspendare, pentru defăimare. Într-unul dintre acestea, acuzarea ceruse 20 de zile de închisoare pentru Paolo Gianlorenzo.

RATEN: contractul nu afectează siguranța națională

Am trimis Ministerului Economiei (cel care a preluat recent activitatea Ministerului Energiei) și Serviciului Român de Informații (SRI) solicitări pentru a comenta decizia RATEN de a încheia contracte în care este implicat Paolo Gianlorenzo.

Ministerul a direcționat solicitarea către RATEN, care, într-o adresă semnată de Gentea, a repetat, în linii mari, ce ne spusese telefonic acesta. RATEN a susținut că înțelegerea cu Hiruko Medicină Nucleară a avut loc „la un preț avantajos" și că acest contract „nu afectează siguranța națională". „Înființarea societății a fost autorizată de Oficiul Registrului Comerțului conform legislației în vigoare, în baza unor documente (declarații autentice, certificat de bonitate, hotărârea societății străine, dovada de sediu etc.) ce au fost supuse legalității. Menționăm că până în prezent, în lipsa primirii unei comenzi de iradiere, nu au fost efectuate activități de prestări servicii în baza acestui contract", au mai transmis cei de la RATEN.

SRI ne-a mulțumit pentru interesul legat de activitatea instituției, apoi a menționat că „datele solicitate sunt exceptate de la liberul acces al cetățenilor", încheind cu „Vă asigurăm că, în măsura în care, în activitatea pe care o desfășoară, Serviciul Român de Informații constată situații care pot leza interesele de securitate națională, se procedează în conformitate cu reglementările legale".

Deputatul PSD alintat „Mitralieră" nu are nici un fel de scrupule în a-și infiltra partenerii de afaceri în instituții publice

Despre Rădulești: „Am devenit amici"

Gianlorenzo spune că l-a cunoscut inițial pe Corneliu Vicențiu, în Italia, prin intermediul lui Luigi Vespignani (vezi mai jos, un alt italian condamnat asociat cu Rădulești) și că, ulterior, a venit cu afaceri în România, prilej cu care a intrat în contact cu actualul deputat și sora lui: „Am devenit amici și sper să rămân prietenul lor".

Italianul afirmă că Rădulescu nu a avut nicio implicare în contractele semnate cu RATEN și că acestea se datorează exclusiv unei întâlniri pe care a avut-o în 2018, la Viena, cu Rodin Traicu, directorul Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, care a văzut potențialul tratamentului ce poate fi oferit bolnavilor de cancer.

Despre prezența lui „Mitralieră" la semnarea contractului cu Perma-Fix, Gianlorenzo spune că el l-a invitat deoarece „a văzut această inițiativă ca foarte benefică pentru spitalele din România".

În privința problemelor cu legea, Gianlorenzo a fost expeditiv și a răspuns retoric: „Știți și voi care sunt riscurile ce apar când eşti jurnalist de investigație. Ce rost are să spun dacă sunt sau nu nevinovat atata timp cât nu există o sentință definitivă și irevocabilă?".

Au pus ochii pe SMURD

În răspunsul pentru *Newsweek România*, italianul a dezvăluit că lucrează la un proiect de tipul parteneriat public privat (PPP) care să ducă la intrarea pe piața românească a unui sistem privat de medicină de urgență HEMS

INFLUENȚĂ
Ministrul Energiei, Anton Anton (sus), a fost de față, ca și Cătălin Rădulescu (jos), la semnarea unor contracte publice cu Perma Fix

(Helicopter Emergency Medical Service)-RESCUE, concurent pentru SMURD și „mai eficace decât acesta".

Gianlorenzo a dat detalii despre sistemele de urgență din cele două țări, ceea ce arată că a studiat problema și a adăugat că „Studiul de fezabilitate se află în curs de întocmire, dar nu se știe dacă proiectul se va concretiza din cauza birocrației excesive și imposibilității de a putea concura cu SMURD care deține monopolul acestui serviciu". El ne-a trimis zeci de fotografii cu elicoptere aflate în momentul unor intervenții, adăugând că aparțin unei societăți private care deține 22 de astfel de aparate care operează în cele mai mari regiuni din Italia și care ar putea zbura și noaptea, spre deosebire de cele ale SMURD. „SMURD is not good", a concluzionat Gianlorenzo. El a susținut că Rădulescu nu este implicat deloc în proiectul „SMURD paralel". Interesant este că deputatul PSD Rădulescu, pentru *Newsweek România*, nu infirmă un astfel de scenariu: „Paolo e un băiat sărac, nu știe el multe lucruri. Eu vorbesc de un an cu o asociere din care face parte și un prinț ca să aducem sistemul RESCUE în România, dar ei nu sunt convinși. Sper să-i conving și de la anul vreau să ies din mocirla asta de politică pentru a face ceea ce sunt pregătit, Medicina, unde am intrat înainte de 1989, pe vremea când era concurență 30 pe loc, iar eu am terminat șef de serie. Ce contează că e sistem privat de urgență? Important să fie salvați oameni pentru că, de exemplu, acum SMURD-ul nu poate zbura noaptea".

Filiera afacerilor în sănătate

Dar Gianlorenzo și un fost primar italian căruia i-a fost consultant, pe nume Giovanni Moscherini (vezi mai jos: și acesta cu probleme penale, arestat în martie 2016) sunt conectați la vârful sistemului de sănătate românesc.

În 2017, firma Studio Consulenza Italiana SRL București unde cei doi dețin părți sociale, a devenit asociată în Onco Clinica SRL. Ceilalți asociați de la Onco Clinica erau Mirela Daniela și Corneliu Vicențiu Rădulescu, fratele, respectiv sora politicianului de Argeș, precum și Laurențiu Marian Prioteasa, cumnatul fostului ministru al Sănătății, Nicolae Bănicioiu. Administrator al acestei firme cu activitate în domeniul medical era Vasile Ciurchea, numit ulterior director al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. Acesta a fost revocat din funcția de administrator al Onco Clinica în martie 2018. Opt luni mai târziu, în societate au mai rămas, cu cote egale, sora lui Rădulescu și cumnatul lui Bănicioiu. „Nu știu nimic despre trecutul celor doi italieni, nici nu i-am cunoscut. A fost un proiect care nu a reușit", a declarat Vasile Ciurchea.

Bănicioiu nu a răspuns nici la telefon, nici la SMS. Gianlorenzo a spus că l-a cunoscut la o conferință medicală la Roma și s-au reîntâlnit, apoi, la alte evenimente de acest gen, după ce acesta nu mai era ministru. Au pus la cale proiectul clinicilor oncologice private prin Onco Clinica, dar acesta nu s-a realizat din cauza birocrației și instabilității politice.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; ENERGIE.GOV.RO

Luigi Vespignani, condamnat pentru o clădire care a omorât un om

Rădulești și asociații lor italieni au târât un contract de aproape 30 de milioane de lei din fonduri europene.

LUIGI VESPIGNANI (53 DE ANI) și fiul său Mario (23 de ani) locuiesc în Civitavecchia și sunt prezenți în mai multe firme românești.

Fratele lui Cătălin Rădulescu, Corneliu Vicențiu, a împărțit părți sociale cu Luigi în Ital Rom Utilaje Construcții SRL și Ital Rom Extract Methods SRL, iar politicianul însuși și cu Mario au fost prezenți în Giolu Project SRL, același Mario și Vicențiu Corneliu apărând în Metal Extract SRL. De asemenea, Studio Consulenza Italiana SRL, unde Luigi a fost asociat, a avut părți sociale la Onco Clinica SRL, Green World Energy SRL și Odiseea Construct & Development SRL alături de fratele și sora lui „Mitralieră".

Despre Onca Clinica, Green World Energy și Odiseea Construct & Development am precizat anterior că nu au avut activitate. La fel au stat lucrurile și la Ital Rom Utilaje Construcții SRL (închiriere și leasing cu alte mașini), Ital Rom Extract Methods SRL (comerț cu ridicata specializat al altor produse), Metal Extract (comerț cu ridicata al metalelor și minereurilor), Giolu Project (fabricarea materialelor plastice, inițial cu sediul în Prahova) și Studio Consulenza Italiana (activități de consultanță pentru afaceri și management), toate cu sediul în București. Primele două au și fost dizolvate în 2017, la circa un an după înființare, iar Giolu Project în același an, la circa patru ani de la fondare.

Trei infracțiuni în Italia

Conform presei italiene, Luigi Vespignani și sora sa Simonetta, în calitate de reprezentanți ai firmei de construcții Euroedilizia, precum și alte cinci persoane au fost trimiși în judecată fiind acuzați de distrugere, ucidere și vătămare corporală din culpă în cazul unui show-room din Civitavecchia care s-a prăbușit în aprilie 2004, incidentul soldându-se cu un mort (un bărbat de 23 de ani) și șase răniți.

La un moment dat, Vespignani a primit 3 ani și 8 luni de închisoare, cu suspendare, în acest dosar, dar, în apel, o faptă s-a prescris, iar pentru alta condamnarea i-a fost redusă. Sora sa a fost achitată.

În 2006, tot un Luigi Vespignani din Civitavecchia primise 2 ani de închisoare, cu suspendare, pentru trucarea unei licitații, în 2002, el făcând obiectul unei investigații a Departamentului Anti-Mafia. Alți acuzați din dosar își recunoscuseră faptele, ceea ce i-a

FRAȚI
Corneliu Vicențiu (stânga) și Cătălin Rădulescu câștigă lucrări publice și le subcontractează unor italieni cu trecut penal

îngreunat apărarea lui Vespignani. Gianlorenzo a evitat să spună dacă este vorba de amicul său, afirmând că povestea este foarte veche.

Vespignani nu a răspuns mesajului trimis pe contul său de Facebook, Gianlorenzo susținând că, între timp, s-a mutat în Spania.

Lucrări de mântuială pe bani publici

Alături de Luigi Vespignani, în Metal Extract SRL fratele lui Rădulescu mai este asociat cu Fabio Ingrosso (52 de ani), un italian care, între aprilie și noiembrie 2017, a intrat în Fall General Contractor 2015 SRL, tot o firmă a unor cetățeni din Peninsulă (Livio Restante și Franze Francesco), societatea fiind înregistrată în București cu doi ani mai devreme.

La câteva luni după înființare, Fall General Contractor 2015 SRL a devenit subcontractor al unei asocieri de trei firme care efectua lucrări de reabilitare și extindere de conducte de apă și canalizare în Oțelu-Roșu, județul Caraș-Severin. Printre aceste trei firme se afla Concordia Con Strade, firma de construcții a familiei Rădulescu care prinsese 30% din tortul de peste 80 de milioane de lei, bani din fonduri europene. Autoritate contractantă era furnizorul de apă-canal AquaCaraș SA.

Societatea lui „Mitralieră" și Fall General Contractor i-au scos peri albi primarului Luca Mălăiescu cu acest contract, edilul declarând, pe 1 martie 2016, pentru expressdebanat.ro: „Ca să fim realiști cu finalizarea acestor lucrări, pot spune că până în iarna acestui an ar trebui încheiate. Aș fi mulțumit să văd un rezultat bun până atunci. Se lucrează în paralel: Emiliano Vest din Caransebeș, firmă care a câștigat 40% din lucrări și până acum a realizat aproape 85% din ceea ce ne-am propus, exceptând Drumul Național ce traversează orașul. A doua firmă, Verta Tel, care are 30% din lucrări și reușește să se țină cu greu de grafic... are 50% din lucrări efectuate, și Concordia Com, o firmă deloc serioasă, a reușit să lucreze doar în proporție de 20% din ceea ce și-a asumat în caietul de sarcini. În aceste condiții au căzut de acord între patronii firmelor să mai predea din execuția lucrărilor Concordia către Emiliano pentru a nu târâgăna întregul proiect".

Până și primarul PSD din Oțelul Roșu, Luca Mălăiescu, a fost scos din minți de halul în care subcontractorii lui Rădulescu au lucrat în oraș

Rădulescu despre subcontractor: „Vespignani era un escroc"

Trei săptămâni mai târziu, edilul nu a mai răbdat și a aplicat o amendă de 10.000 de lei firmei Fall General Contractor 2015 pentru că „nu s-a readus terenul la starea inițială, nu s-au efectuat lucrări de curățire ori degajare a terenului ocupat pentru respectivele lucrări". Ulterior, la cererea firmei lui Ingrosso, instanța a anulat amenda pe motiv că aceasta nu apărea oficial în contractul de asociere a celor trei societăți.

Perioada 2015-2016 în care a lucrat la Oțelu-Roșu a fost singura în care societatea a depus bilanț: 776.000 de lei cifră de afaceri în primul an și 228.000 de lei în al doilea, surprinzând, însă, uriașele pierderile nete: 572.000 de lei în 2015 și 528.000 de lei în 2017.

„Vespignani era un escroc. Nu știu de subcontractare, fratele meu se ocupă de firmă, iar eu nu vorbesc cu el de vreun an și jumătate, ne-am certat pentru că trebuia să-mi dea niște bani", a Cătălin Rădulescu pentru *Newsweek România*.

FOTO: FACEBOOK; INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; EXPRESSDEBANAT.RO

Mancuso și Moscherini, corupție și fraudă cu fonduri europene

Asociații familiei lui „Mitralieră" nu doar că au probleme penale, dar și deputatul îi numește „mincinoși".

ÎN 2013, CĂTĂLIN RĂDULESCU a devenit asociat, în societatea Litostampa Italia SRL Voluntari, cu italienii Amedeo Mancuso, Antonio Rafia și Carmello Grassia. Firma trebuia să presteze „tipăriri și activități de servicii conexe", dar nici ea nu a „intrat în pâine" vreodată, fiind radiată în aprilie 2019.

Cu șase ani înainte de fondarea acestei firme, presa italiană a scris despre arestarea lui Mancuso și a fratelui său, Antonino, într-un dosar în care erau suspecți de fraudarea unor fonduri europene. Contactat telefonic de *Newsweek România*, Mancuso a declarat că voia să facă afaceri în România și Rădulescu i-a fost recomandat de cineva, dar nu-și mai amintește de către cine. El a rămas uimit că firma mai figurează în scripte pentru că nu a funcționat efectiv niciodată.

În privința dosarului penal, Mancuso a afirmat că, în final, toate acuzațiile Procuraturii la adresa sa ar fi fost retrase.

Alt asociat cu pedigree penal al Răduleștilor, adus aici pe filiera Paolo Gianlorenzo, este Giovanni Moscherini, fost primar, între 2007 și 2011, în aceeași localitate Civitavecchia.

Gianlorenzo a fost consilier al lui Moscherini pe vremea când acesta din urmă era primar al acestei localități.

În martie 2017, Mario Vespignani, Paolo Gianlorenzo, Giovanni Moscherini și Franco Zanello au înființat în București Studio Consulenza Italiana SRL. În august 2018, în firmă a mai rămas doar junele Mario Vespignani. În cele 17 luni cât Moscherini și Gianlorenzo au fost prezenți în societate, Studio Consulenza Italiana s-a asociat într-o terță societate (Onco Clinica SRL) cu cumnatul fostului ministru al Sănătății, Nicolae Bănicioiu, și cu fratele și sora lui Cătălin Rădulescu. Administrator al Onco Clinica era medicul Vasile Ciurchea, ajuns ulterior șef al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și demis pe 18 noiembrie 2019. Studio Consulenza Italiana s-a retras din Onco Clinica în noiembrie 2018.

TOVARĂȘI
Paolo Gianlorenzo și Giovanni Moscherini (sus), doi italieni penali. Franco Sabatino (jos), un alt italian, stabilit la București

Moscherini, arestat pentru șantaj și amenințare

Cu exact un an înainte de a deveni afacerist în România, în martie 2016, Moscherini a fost reținut de procurorii italieni pe Aeroportul Malpensa din Milano sub acuzația de șantaj și amenințare. Ulterior, el a fost plasat în arest la domiciliu. Moscherini ar fi intervenit pe lângă o autoritate publică să cumpere de la o firmă din Viterbo, pe nume Romanacav, o carieră de piatră cu un preț cuprins între 20 și 23 de milioane de euro. După parafarea actelor, Moscherini urma să primească 1,6 milioane de euro.

La puțin timp de la izbucnirea scandalului, Partidul Forza Italia, din care făcea parte fostul primar, l-a suspendat pe acesta din poziția de manager național al Departamentului Economia Mării.

Când au scris despre subiect, jurnaliștii italieni au descoperit că proprietarul Romanacav era chinezul Jim Weiming, și el din Civitavecchia, cunoscut în oraș ca Jin Feng. Ce coincidență, și acesta a ajuns pe plaiurile românești, în august 2017, devenind, alături de Paolo Gianlorenzo și Mario Vespignani, asociat în firma JPM International Business & Devices SRL București (lucrări de instalații electrice și tehnico-sanitare). În iulie 2018, unic asociat la JPM International a rămas

FOTO: FACEBOOK. NEWSWEEK ROMÂNIA: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

SĂNĂTATE
Înainte să ajungă șef al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, Vasile Ciurchea a administrat o firmă a asociaților italieni ai Rădulești

Gianlorenzo, această societate fiind asociată în cadrul Hiruko Medicină Nucleară SRL, cea care a semnat contract cu RATEN în iunie acest an.

Nici Moscherini nu a răspuns mesajului trimis pe contul său de Facebook. Fostul său consultant Gianlorenzo a afirmat că procesul este în curs, dar din acuzațiile inițiale a mai rămas doar amenințarea, care se pedepsește cu amendă.

Sabatino apare din nou

În luna septembrie, *Newsweek România* a publicat un articol în care dezvăluia că membri ai mafiei calabreze 'Ndrangheta au înființat afaceri prospere în România, încheind aici contracte din bani publici. Un italian stabilit de mai mulți ani în România, pe nume Franco Sabatino, era omul de legătură dintre acești italieni și hățișurile birocratice autohtone.

Sabatino a fost asociat în firma Sal Management & Consulting SRL București cu alți doi italieni: Luca Barsotti și Andrea Palla. La rândul lor, aceștia doi au fost asociați în firma Giolu Project SRL cu Cătălin Rădulescu, fratele acestuia Corneliu Vicențiu și cu Mario Vespignani.

Fiul lui Palla, Francesco, și Barsotti au fost asociați, între octombrie 2015 și octombrie 2018, în firma de construcții Next Level Europe SRL București. În această perioadă, parte a unei asocieri, Next Level Europe a semnat cu Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere un contract de 17 milioane de lei pentru construirea Centurii orașului Comarnic și un altul, cu Compania Națională de Investiții, în valoare de 1,7 milioane lei, pentru ridicarea unui bloc ANL în Turnu Măgurele. Ultimul contract s-a lăsat cu scandal, după ce italienii au subcontractat lucrările. Termenul de finalizare a fost întârziat cu mult iar subcontractantul a dat în judecată Next Level cerându-și banii.

Deputatul PSD: „italienii au fost niște mincinoși"

La fel de prost au stat lucrurile și la Comarnic: la mai puțin de șase luni de la atribuire, contractul a fost reziliat pentru că firmele câștigătoare, printre care Next Level, nu au depus o scrisoare de garanție bancară.

De precizat că, atunci când au depus reclamații la Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, nemulțumiți de rezultatele unor licitații, cei de la Next Level Europe au fost reprezentanți de același Franco Sabatino.

Cătălin Rădulescu a declarat că nu îi știe pe Barsotti și Palla: „Nu sunt asociați cu mine. Eu am fost asociat într-o singură firmă și am ieșit din ea. Giolu Project? Nu mi-aduc aminte de această firmă. Oricum, italienii au fost niște mincinoși, au promis o grămadă de lucruri și nu au făcut nimic. Nu a ieșit nimic cu ei din nici o afacere. Nu înseamnă că, dacă ai cazier, nu poți să nu mai faci afaceri. În Italia nu e ca la noi, în România".

Condamnările și scandalurile din familia Rădulescu

Deputatul PSD pare să se simtă mult prea constrâns de regulile poziției de parlamentar.

ASOCIERILE DUBIOASE ALE LUI Cătălin Rădulescu și ale rudelor sale cu tot felul de personaje la fel de bizare și chiar penale nu sunt deloc o surpriză câtă vreme chiar deputatul PSD a fost condamnat pentru că ar fi condus afaceri fără să aibă dreptul (legea română le permite parlamentarilor să dețină acțiuni sau părți sociale, dar nu să administreze societăți comerciale). Una din firmele familiei, de exemplu, a avut o lucrare, prin subcontractare, și la pista bazei aeriene Borcea, care adăpostește avioanele F-16 ale României.

Afacerea de 50.000 de euro a surorii lui „Mitralieră"

Pentru Mirela Daniela Rădulescu, prezența în Onco Clinica nu era singura afacere în sectorul medical, domeniu familiar de vreme ce fratele ei, deputatul Cătălin Rădulescu, este absolvent de Medicină.

În februarie 2017, alături de un român și un grec, ea a înființat în București Asclepius Centru de Recuperare Medicală SRL. În anul următor, grecul a ieșit din firmă, iar femeia și-a mărit participația la 95%, vânzând-o, apoi, cu 50.000 de euro unei doctorițe din Mureș.

Din mai 2018, Asclepius încheiase contract de decontare cu Casa de Sănătate București, existând luni în care a fost în top - iunie 2018 circa 15.000 de lei sumă decontată/locul 23 din 90 de contractanți. În luna în care firma a fost vândută, în topul deconturilor, societatea urcase pe locul 8, cu aproape 25.000 de lei.

Rădulescu, el însuși condamnat. Sora sa, la fel

În decembrie 2016, Cătălin Rădulescu a fost condamnat definitiv la un an și șase

FAMILIE
Mirela Daniela Rădulescu, sora deputatului PSD, și fratele Cătălin, în două ipostaze la aproape 30 de ani distanță

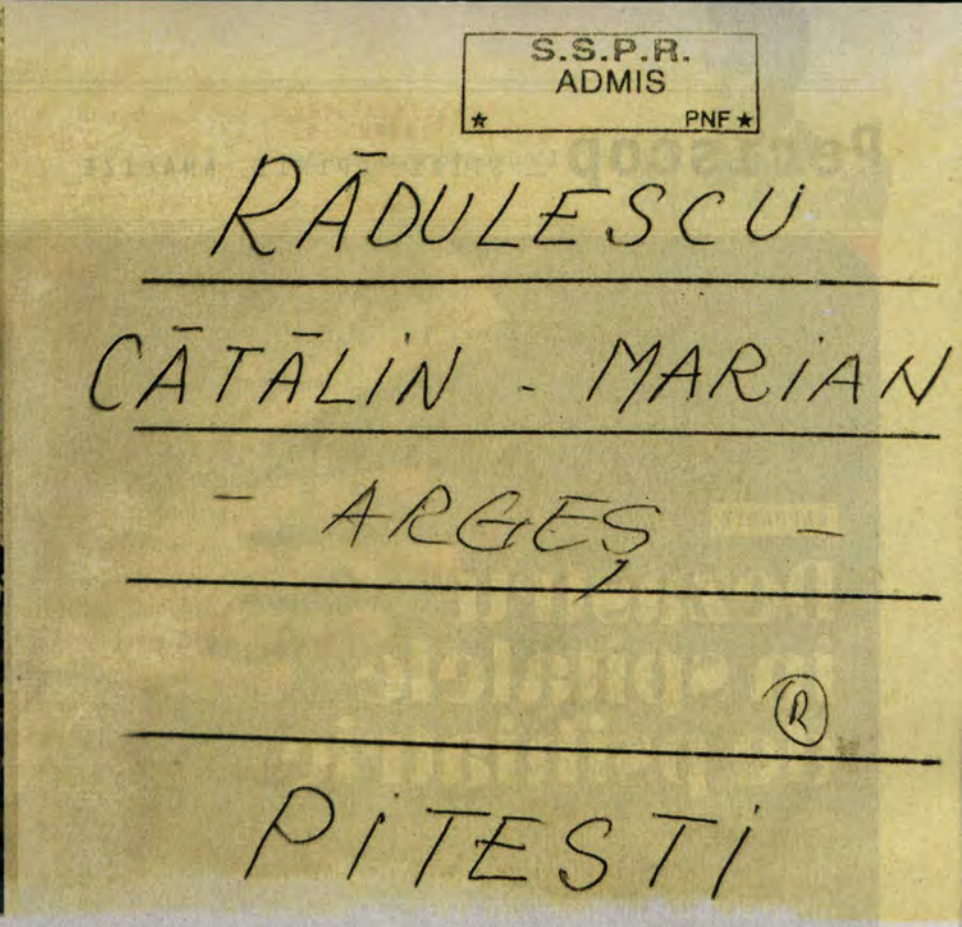

FOTO: STIRILEKANALD.RO; FACEBOOK; RECORDER.RO

luni de închisoare, cu suspendare, pentru dare de mită și acte de comerț incompatibile cu funcția.

El fusese trimis în judecată de Direcția Națională Anticorupție, în aprilie 2014, fiind acuzat că, între ianuarie 2013 și februarie 2014, s-a ocupat și de administrarea și controlul societății Concordia Con Strade, activitate incompatibilă cu funcția de deputat.

De asemenea, procurorii l-au mai acuzat că, la 27 august 2013, în cadrul unei întâlniri cu un manager de proiect, i-a promis acestuia o șpagă de 10.000 lei. În schimb, acesta trebuia să semneze procesul-verbal de recepție pentru o parcare, fără reducerea devizului cu suma de 50.000 de lei pentru lucrări prost executate.

La rândul ei, Mirela Daniela Rădulescu, sora politicianului, a primit în urmă cu câțiva ani o condamnare de 3 ani și 6 luni de închisoare, tot cu suspendare, pentru trafic și deținere de droguri în vederea consumului propriu. În acest dosar, în 2012, pe vremea când era creatoare de modă, ea fusese arestată în București.

Certificatul de luptător în Revoluția din 1989 al deputatului PSD, un exemplu de impostură, susține Recorder

Porecla care l-a făcut celebru. I se mai spune „Berlusconi"

Cătălin Marian Rădulescu are 57 de ani, este deputat PSD din 2012 și și-a obținut notorietatea în special prin agresivitatea discursului pe tema Justiției. Face parte din „aripa dură" a partidului care împărtășește multele manipulări și teorii ale conspirației legate de acest domeniu. O altă poreclă a sa este „Berlusconi". La începutul lui 2017, într-un interviu pentru publicația „Adevărul", răspunzând la o întrebare despre protestatarii din Piața Victoriei ce se opuneau celebrei Ordonanțe 13 și „reformelor" PSD din Justiție, Rădulescu a declarat că are o mitralieră AKM cu care a luptat la Revoluție și este pregătit să o folosească din nou: „Nu o să mi-o ia nimeni în viața vieților și o țin, că poate vreodată, dacă mai vine cineva cu vreo idee din asta să transforme statul ăsta pentru care am luptat noi, sunt pregătit să ies cu arma să trag, imediat".

Averea deputatului PSD

Cea mai recentă declarație a lui Cătălin Rădulescu, din iunie 2019, arată că acesta deține circa 12,5 ha de teren intravilan într-o comună in județul Argeș, circa 1,9 ha în municipiul Pitești, 1.178 metri pătrați extravilan în Snagov și circa 2,5 ha de pădure în alte două comune din Argeș. Tot în Pitești, Rădulescu și soția sa au un apartament cumpărat în 2017. Într-un cont, deputatul are 65.762 lei proveniți din exproprierea unui teren. La capitolul datorii, el a menționat 100.000 de euro, 521.453 lei către firma familiei Concordia Con Strade de la care a cumpărat apartamentul și 216.304 lei către o societate de leasing. La capitolul venituri, piteșteanul a trecut 125.376 lei indemnizația de deputat, iar soția, psiholog la Concordia Con Strade, 30.010 lei. Având certificat de revoluționar, el primește o indemnizație. În 2018, aceasta a fost de 21.816 lei.

RAPOARTE

Dezastru în spitalele de psihiatrie

Nimic nu lipsește din spitalele românești de psihiatrie: pacienții legați, violența, abandonarea oamenilor, personalul insuficient, supraaglomerarea, mizeria. Însă nici măcar rapoartele oficiale nu discută despre decesele survenite acolo.

ÎN FRAZE ELEVATE, RÂNDURILE de mai sus sunt concluziile celor două rapoarte ale Ministerului Sănătății și Avocatului Poporului privind starea spitalelor de psihiatrie românești. Cercetările au fost făcute în urma tragediei de la Săpoca, din august, când șapte pacienți au fost omorâți de un altul, și a situației descoperite de activiștii de la Centrul de Resurse Juridice (CRJ) și Tonal – cu cei opt oameni cu dizabilități închiși în cuști de plexiglas și legați cu fâșii din cârpe, la Sighetu Marmației.

Raportul Ministerului Sănătății, avizat de ex-ministra PSD Sorina Pintea, vorbește despre condiții mizere și supraaglomerare, însă ratează problema internărilor nevoluntare. Draftul raportului elaborat de Avocatul Poporului zugrăvește cu mai multe detalii situațiile cu care se confruntă spitalele de psihiatrie, dar vocea pacienților – beneficiarii îngrijirilor – lipsește cu desăvârșire.

Niciun raport nu vorbește despre decese survenite în spitalele și secțiile de psihiatrie, în condițiile în care știm că 479 de persoane cu dizabilități internate au murit acolo, între septembrie 2017 și septembrie 2018, conform datelor adunate de CRJ.

Totodată, până la închiderea ediției, Consiliul de Monitorizare, cealaltă instituție care ar trebui să vegheze la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, nu a făcut public vreun raport despre cele două tragedii.

MS: Amenzi și termene-limită, niciun cuvânt despre legarea pacienților

Raportul Inspecției Sanitare de Stat, din subordinea Ministerului Sănătății (MS), de doar cinci pagini, redactat pe vremea răposatului Guvern Dăncilă (PSD), vorbește despre supraaglomerarea din spitalele de psihiatrie, numărul insuficient de paturi, condițiile mizere și lipsa camerelor de izolare.

În schimb, nu suflă un cuvânt despre internările nevoluntare ori despre legarea pacienților. Ministerul Sănătății susține că a aplicat 48 de amenzi, în valoare de 143.900 de lei, și că a dat 67 avertismente. Totodată, le-a dat ultimatum spitalelor de psihiatrie să amenajeze izolatoare până la finalul lunii decembrie 2019.

Principalele concluzii ale raportului Ministerului Sănătății:

- „Nu există camere de izolare și acolo unde există nu sunt conforme cu normele".
- „Nu se respectă numărul de paturi în secție".
- „Starea de igienă a saloanelor, necorespunzătoare".
- În spitalele de psihiatrie, paturile de la secțiile de bolnavi cronici sunt

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

REDESCOPERIREA
LUI CHARLEY PRIDE
A fost primul artist negru nr. 1 » P.52

supraaglomerate, iar în secțiile de acuți, gradul de ocupare al paturilor este de 60 la sută. Propunerea MS: relocarea paturilor de la secția acuți la secția cronici.

➤ Raportul prezintă situații de supraaglomerare în trei spitale: Grajduri (Iași) – timp de șase luni, în 2018, gradul de ocupare a fost de 173%; Ștei (Bihor) – gradul de ocupare a fost de 115% pe tot parcursul anului trecut; Săpoca – gradul de ocupare este 106%.

Avocatul Poporului: „Cazul Săpoca" se poate repeta oricând

Mai generos în exemple este draftul elaborat de Avocatul Poporului, privind situația respectării drepturilor omului în spitalele de psihiatrie, remis la solicitarea *Newsweek România*. Draftul analizează situația a 17 spitale și secții de psihiatrie și a unui centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică, care au fost controlate în luna septembrie.

Draftul prezintă violențele din spitale, între pacienți și asupra personalului medical – însă nu scrie un cuvânt despre cazuri în care angajații ar fi putut agresa un pacient. Avocatul Poporului notează că „în toate spitalele de psihiatrie în care au avut loc anchete am fost informați că agresiunile pacienților reprezintă o cvasinormalitate și ele sunt agravate de lipsa personalului de supraveghere și de insuficiența bugetelor alocate. Dacă nu se vor lua măsuri imediate pentru rezolvarea acestui tip de neajuns, «cazul Săpoca» se poate repeta oricând".

Doar la Săpoca, în ultimul an, au fost 119 cazuri de agresiuni – de la loviri, la înjurături – potrivit unui răspuns al spitalului, la solicitarea *Newsweek România*. În ultimii cinci ani, două cazuri grave de agresiune au mai fost înregistrate la Săpoca, conform aceluiași răspuns: un pacient a lovit un muncitor, care a stat internat în spital opt luni, fiind considerat accident de muncă, și un pacient și-a amenințat terapeuții cu un cuțit.

Alte două incidente au fost prezentate, de CRJ, într-un raport din 2017 – doi pacienți au încercat să-și taie gâtul.

La Spitalul „Alexandru Obregia" din Capitală, au loc, pe an, circa 200 de agresiuni asupra personalului medical, iar la Spitalul Pădureni – Grajduri, din județul Iași, s-au înregistrat, anul trecut, 244 de cazuri de agresiuni fizice și verbale ale pacienților asupra altor bolnavi sau asupra angajaților.

Cât despre contenționare, draftul reține că în spitale „se practică proceduri de contenționare neconforme cu legea". La Secția de Psihiatrie Palazu Mare, de la Spitalul Județean „Sf. Apostol Andrei" (Constanța), se aplică „aproape zilnic" măsura contenționării, când pacienții devin „ostili" sau sunt agresivi, iar la Spitalul Dr. Preda din Sibiu, în trei luni (iunie-septembrie), au fost 152 de cazuri de contenționare. La Spitalul Ștei (Bihor), oamenii sunt legați dacă „au lovit alți bolnavi, au provocat distrugeri, au agresat personalul". Conform Ordinului 488/2016 al Ministerului Sănătății, pacientul poate fi contenționat sau izolat doar când se poate răni pe sine sau pe ceilalți și doar din dispoziția unui medic.

Raportul mai arată că sunt foarte multe cazuri în care pacienții au fost internați nevoluntar (la cererea familiei, a poliției, a jandarmeriei), dar niciun judecător nu a confirmat vreodată decizia de internare, așa cum prevede legea. De exemplu, la Spitalul Dr. Preda din Sibiu, au avut loc, în 2019, 258 de internări nevoluntare. Doar în august, au fost 12 cazuri în care nicio instanță nu a confirmat măsura.

Alte nereguli identificate de Avocatul Poporului se referă la supraaglomerarea spitalelor și la condițiile proaste în care sunt îngrijiți oamenii: Spitalul Tulgheș (ex-sanatoriu TBC) a făcut paturi suprapuse în saloane, ca să primească mai mulți pacienți (de la 275, la 328 de paturi). La Spitalul de Boli Cronice Borșa, erau 353 de oameni înscriși pe lista de așteptare, cele 195 de paturi fiind ocupate. Tot la acest spital, 60 de pacienți dintr-o secție sunt obligați să împartă patru toalete și două dușuri.

Rapoartele nu spun nimic despre cei 479 de oameni care au murit în spitalele de psihiatrie în decurs de un an

O situație frecvent întâlnită în spitalele controlate este cea a abandonului – sunt pacienți internați de rude care nu îi mai iau vreodată acasă, iar medicii se plâng că nu sunt decontate costurile pentru îngrijirea lor și că sunt ocupate paturi de care ar putea beneficia alte persoane care au nevoie urgentă de îngrijiri (la Săpunari, Călărași – 10 oameni abandonați doar în 2019; la Ștei – 5 la sută din totalul pacienților, anual).

Draftul reține, la concluzii, că personalul de specialitate din aceste spitale este insuficient și că ar fi nevoie de spații mai mari și de îngrijire mai bună a pacienților, că spitalele ar trebui să primească dublă finanțare – din partea Ministerului Sănătății (pentru actul medical) și a Ministerului Justiției (pentru partea de siguranță a pacienților), dar și că este nevoie de o procedură prin care pacienții să-și poată gestiona veniturile. Totodată, ar trebui să existe un ordin al Ministerului Sănătății care să cuprindă lista spitalelor care au voie să facă internări nevoluntare și ar trebui licențiate centrele medico-sociale de psihiatrie.

Pe de altă parte, draftul nu prezintă vocea pacienților și nu vorbește deloc despre decese survenite în unitățile medicale. Avocatul Poporului nu vorbește despre cum li se asigură pacienților accesul la justiție și nici despre faptul că ONG-urile nu mai pot face vizite de monitorizare inopinate, care au dus, în trecut, la descoperirea a numeroase abuzuri. N

FOTO: CRJ

SECRETARUL DE STAT
Mike Pompeo și secretarul general NATO Jens Stoltenberg, la Washington, în noiembrie 2019.

MANEVRE

Cine ne apără în regiunea Mării Negre

70 de ani de alianță NATO. Armata europeană prinde contur.

ȘEFI DE STAT ȘI DE GUVERN din țările Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) se întrunesc la Londra în perioada 3-4 decembrie, iar regina Elisabeta a II-a va găzdui invitații la Palatul Buckingham, pentru a marca 70 de ani de alianță NATO. O aniversare cu două „verigi slabe": Turcia și „armata europeană", visul Franței și al Germaniei.

Șefii de stat aliați se vor reuni, la 4 decembrie, pentru a discuta despre provocările de securitate și pentru a da asigurări că „NATO continuă să se adapteze pentru a menține securitatea unei populații de aproape un miliard de oameni", potrivit secretarului general al organizației, Jens Stoltenberg.

Miniștrii de externe ai organizației s-au reunit la 20 noiembrie, la Bruxelles, pentru a finaliza pregătirile pentru întâlnirea liderilor NATO de la Londra. Cu această ocazie, secretarul general Jens Stoltenberg a subliniat că, în ciuda diferențelor dintre aliați, NATO a devenit mai puternică în ultimii șaptezeci de ani și continuă să ofere securitate pentru aproape un miliard de oameni.

Într-o conferință de presă, Stoltenberg a declarat că, după Brexit, 80% din cheltuielile de apărare ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord vor veni din partea aliaților non-UE.

„După Brexit, UE nu mai poate apăra Europa", a precizat acesta, ca un răspuns la remarca președintelui francez, Emmanuel Macron, că „NATO se află în moarte cerebrală". Stoltenberg a subliniat că eforturile europene pentru apărare nu pot fi o alternativă la NATO și că va avea o întâlnire cu Macron pe această temă.

Liderul NATO a reamintit că alianța s-a format „în umbra celui de-al Doilea Război Mondial și în zorii Războiului Rece cu Uniunea Sovietică". Decenii mai târziu, rămâne principala forță compensatorie împotriva Rusiei. „NATO este puternică și mai agilă acum decât am fost noi mulți, mulți ani", a spus liderul Jens Stoltenberg.

Nu are intenția de a pune arme în spațiu

Cât privește Turcia, a doua armată din alianță, șeful NATO a remarcat că este o țară care are probleme proprii de securitate și hotărăște cum le gestionează.

„Turcia a suferit numeroase atacuri teroriste și, prin urmare, are unele probleme legitime de securitate", a spus Stoltenberg.

Marea problemă cu aliatul turc este achiziționarea de către Ankara a unor sisteme antiaeriene rusești S-400, incompatibile cu sistemele alianței.

„În ciuda diferențelor, suntem capabili să ne unim în jurul cauzei noastre principale, care este să ne apărăm și să ne protejăm reciproc", a precizat Stoltenberg.

Una dintre temele importante la întrunirea de la Bruxelles, din 20 noiembrie, a fost recunoașterea spațiului cosmic ca „domeniu operațional", alături de cel terestru, aerian, maritim și cibernetic.

„Spațiul este esențial pentru programele de apărare și descurajare ale Alianței, pentru avertizare timpurie, comunicare și navigare", a declarat secretarul general, subliniind că abordarea NATO

DE
ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

INTERVIU CU ADRIAN CIOROIANU
Un legionar criminal nu este mai nobil decât un criminal comunist » P.34

asupra spațiului cosmic va rămâne defensivă și complet în conformitate cu dreptul internațional.

„NATO nu are intenția de a pune arme în spațiu", a precizat acesta.

De asemenea, miniștrii au discutat despre rolul organizației internaționale în lupta împotriva terorismului, subliniind necesitatea continuării misiunilor de instruire în Afganistan și Irak, ca parte a strategiei de a stopa „reînvierea ISIS și a altor grupări teroriste".

O altă problemă de maximă importanță pe ordinea de zi a fost combaterea amenințărilor hibride și adaptarea la noile tehnologii de telecomunicații, inclusiv 5G.

Rusia a fost tratată ca „problemă strategică", împreună cu creșterea influenței Chinei.

Secretarul general a subliniat că NATO este singurul forum care reunește națiunile din Europa și America de Nord pentru a aborda provocările strategice de securitate.

„NATO rămâne singurul garant al securității europene și transatlantice și este responsabilitatea fiecăruia dintre noi să ne menținem și să ne consolidăm unitatea", a declarat secretarul general.

Principala structură de apărare a aliaților

În România, ambasadorii țărilor NATO au făcut o vizită la Deveselu, cu participarea ministrului Apărării, generalul Nicolae Ciucă, ce a avut ca scop reafirmarea atașamentului față de Organizația Tratatului Atlanticului de Nord, după mișcările tot mai agresive ale Rusiei în zona Mării Negre.

Ambasadorul SUA, Hans Klemm, a declarat la Deveselu că NATO rămâne principala structură de apărare a aliaților din Europa și America de Nord și a reiterat angajamentul SUA de a-și apăra aliații, conform Articolului 5 din Tratatul Alianței.

Generalul Nicolae Ciucă, ministrul Apărării, a declarat că România își va menține și în bugetul din 2020 alocația de 2% din PIB pentru Apărare, arătând că țara noastră e una dintre puținele care folosesc cea mai mare parte a acestei cote bugetare pentru înzestrare.

Ambasadoarea Franței la București, Michele Ramis, a nuanțat declarațiile președintelui Macron, arătând că nu sunt „o critică a structurii NATO", ci acesta a transmis, mai degrabă, că „există o nevoie de consens politic" în Alianță.

Noua provocare: atacurile cibernetice

Casa Albă a anunțat că, la întrunirea de la Londra, președintele american, Donald Trump, va insista ca fiecare membru al alianței să crească cheltuielile cu apărarea cerând aliaților europeni să-și diminueze dependența de SUA în privința securității.

Secretarul de presă al lui Trump, Stephanie Grisham, a declarat că președintele american va sublinia disponibilitatea NATO de a răspunde amenințărilor teroriste și atacurilor cibernetice asupra rețelelor de infrastructură și telecomunicații.

Agresiunile recente ale Iranului asupra petrolierelor ce traversau Strâmtoarea Ormuz, cale importantă în exportul mondial de petrol, i-au determinat pe aliații NATO să trimită nave de război în regiune. Nu este vorba numai de securitatea petrolierelor, ci și de memorandumul „fără precedent" dintre Forțele Navale Iraniene și cele rusești, semnat în iulie, prin care cele două țări vor organiza exerciții navale comune în apele din Golf și în Strâmtoarea Ormuz.

Marea problemă cu aliatul turc este achiziționarea de către Ankara a unor sisteme antiaeriene rusești S-400, incompatibile cu sistemele alianței

„Este vorba de primul protocol de acest tip și poate fi considerat drept o avansare a relațiilor dintre Teheran și Moscova în materie de apărare", a declarat comandantul Forțelor Navale Iraniene, amiralul Hossein Khanzadi, cu acea ocazie.

SUA, Marea Britanie și Franța și-au suplimentat numărul de nave de război, pentru că, de la semnarea acordului, Iranul a devenit tot mai agresiv, atacând și deturnând petroliere.

La 20 noiembrie, SUA au trimis grupul de luptă al portavionului Abraham Lincoln în Strâmtoarea Ormuz pentru a arăta „angajamentul Washingtonului față de libertatea de navigație" și pentru a trimite un mesaj că strategiile oculte de a submina traseul a o cincime din petrolul exportat la nivel mondial se vor lovi de contra-acțiunile SUA și aliaților.

A fost pentru prima dată când un grup de luptă al unui portavion al SUA a trecut prin strâmtoare de când Iranul a doborât o dronă americană, în iunie, în aceeași zonă.

Strâmtoarea Ormuz este deosebit de vulnerabilă, deoarece este foarte îngustă - aproximativ 50 de kilometri lățime - și nu foarte adâncă.

Iranul controlează o mare parte a căilor de transport de petrol prin strâmtoare și amenință în mod regulat să o închidă.

Aceasta este genul de acțiune unde aliații NATO își dovedesc capacitatea de apărare, numai o armată europeană n-ar fi putut să o asigure, deși obstrucționarea circulației petrolierelor afectează interesele tuturor.

FOTO: GETTY IMAGE

Generalul Ben Hodges: Regiunea Mării Negre, viitorul teatru de conflict

ÎNFIINȚAREA UNEI ARMATE europene este un proiect avansat de Franța și Germania, care a stârnit multe controverse. În primul rând din cauză că ar scinda Uniunea Europeană, în funcție de dotările armatelor statelor membre, și în al doilea rând pentru că ar putea slăbi NATO, având nevoie de un alt buget.

Deși membrii europeni ai alianței dau asigurări că structura europeană vine în sprijinul întăririi NATO și totodată se supune cerinței americanilor „ca Europa să nu mai fie dependentă de SUA în privința apărării și securității", unele afirmații ale liderilor Germaniei și Franței spun altceva. Atât cancelarul Angela Merkel, cât și președintele francez Emmanuel Macron insistă că Europa nu se mai poate baza pe SUA deloc și ar trebui să-și facă propria armată, propriul buget, să-și urmărească propriile interese.

Cooperarea dintre armatele europene trebuie să se regăsească pe o cale de „mijloc" cu NATO, dat fiind faptul că nici SUA nu pot fi peste tot când „arde", așa cum a subliniat la 20 noiembrie generalul (r) american Ben Hodges, fost comandant al Forțelor Terestre ale SUA în Europa (USAREUR).

„Summit-ul NATO de la Londra trebuie să acorde mai multă atenție problemei legate de securitatea în regiunea Mării Negre, deoarece Alianța Nord-Atlantică nu dispune de o prezență avansată sporită (Enhanced Forward Presence, eFP) adaptată acestei zone", a declarat acesta.

Generalul a subliniat că regiunea Mării Negre este foarte importantă pentru protejarea flancurilor estic și sudic ale NATO.

„Cred că regiunea Mării Negre va fi cel mai probabil viitorul teatru de conflict. În orice caz, acesta este un spațiu unde noi – NATO – suntem în situație de rivalitate cu Rusia. Ucraina are un rol esențial în această zonă, de aceea Rusia a anexat Crimeea pentru că de acolo poate atinge 97% din coasta Mării Negre cu diverse tipuri de armament", a explicat Ben Hodges.

Potrivit acestuia, rușii pot perturba navigația, pot crea probleme României în perimetrul zonelor economice exclusive, unde sunt resurse energetice, pot bloca accesul la Odessa, port în sudul Ucrainei.

„Avem nevoie de o formulă DIME (Diplomatic, Information, Military, Economic) - o combinație de componente diplomatice, informaționale, militare și economice pentru această zonă. Alianța trebuie să dezvolte o abordare multidimensională în regiunea Mării Negre pentru a-și proteja aliații, prietenii și pentru a asigura libertatea de navigație", a precizat generalul american.

Prezență navală mai mare

Conform acestuia, între Ucraina, România și Georgia ar trebui să existe o colaborare mai strânsă, deoarece, împreună, „vor avea o imagine mult mai clară despre ceea ce se întâmplă în Marea Neagră, iar aceasta se poate face chiar și în afara Alianței".

NATO trebuie să-și crească în mod semnificativ prezența navală în Marea Neagră, susține generalul american, potrivit căruia Convenția de la Montreux (care stipulează că tonajul agregat al navelor de război al țărilor neriverane care intră în Marea Neagră nu poate depăși 30.000 de tone pentru o perioadă de maximum 21 de zile) nu ar fi o problemă, întrucât NATO nu s-a apropiat de pragul respectiv vizând numărul de zile de staționare în apele Mării Negre.

Europenii au făcut pași către o colaborare mai bună între armate și pentru a dezvolta strategii comune.

În această direcție un prim pas s-a făcut la 11 decembrie 2017, când Consiliul Europei a adoptat decizia de înființare a unui organism de apărare: Cooperarea Structurată Permanentă (PESCO).

PESCO permite statelor membre ale UE să lucreze mai strâns împreună în domeniul securității și apărării, precum și să dezvolte în comun capacități de apărare, să investească în proiecte comune și să sporească pregătirea operațională și contribuția forțelor armate.

Cele 25 de state membre participante la PESCO sunt: Austria, Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Croația, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Spania și Suedia.

Consiliul a adoptat oficial primul set de 17 proiecte la 6 martie 2018 și al doilea set de 17 proiecte la 20 noiembrie 2018. La 12 noiembrie 2019, Consiliul a adoptat încă 13 proiecte care urmează să fie realizate în cadrul PESCO, ceea ce înseamnă 47 de proiecte de apărare europeană, în diferite stadii de analiză și derulare.

Cinci dintre noile proiecte se concentrează pe instruire în domeniile cibernetic, scufundări, tactic, medical, precum și de apărare în caz de atacuri chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRND). Alte proiecte se concentrează pe îmbunătățirea acțiunilor de colaborare și de dezvoltare a capacităților militare aeriene, maritime și în spațiu.

La ultima întrunire, din 12 noiembrie, s-a discutat și despre autonomia strategică a structurii militare europene și

LT. GEN. BEN HODGES, fost comandant pentru Europa al armatei SUA.

FOTO: GETTY IMAGE

despre capacitatea acesteia de a coopera cu partenerii. Planurile, aprobate de miniștrii apărării ai statelor membre, reuniți la Bruxelles, prevăd realizarea unor patrule maritime, a unor echipamente de bruiaj electronic pentru aeronave și a unor tehnologii de monitorizare a rachetelor balistice.

Negocierile privind proiectele de apărare europeană s-au desfășurat pe parcursul mai multor luni, decizia de adoptare a acestora urmând apelului făcut de președintele francez Emmanuel Macron, în urmă cu o săptămână, la consolidarea cooperării statelor europene în domeniul apărării, după ce a apreciat că Alianța Nord-Atlantică este „în moarte cerebrală". Cele 47 de proiecte militare ale UE au scopul de a profila o armată europeană care să aibă forța de reacție rapidă în cazul unei agresiuni, fără să se piardă timp cu aprobări și birocrație. N

România face parte din 13 proiecte PESCO

UE TMCC, adoptat la 6 martie 2018. Centrul de competență instruire misiuni al Uniunii Europene. Țări participante: Germania, Austria, Cehia, Franța, Italia, Irlanda, Luxemburg, Olanda, România, Suedia, Spania. Acest centru are ca obiectiv să îmbunătățească interoperabilitatea, abilitățile specifice și profesionalismul personalului angajat în posturi de strategie sau operaționale în cadrul UE. Misiuni de instruire în statele membre participante.

MAS MCM, adoptat la 6 martie 2018. Măsuri de contracarare a minelor marine. Participă Belgia, Grecia, Letonia, Olanda, Polonia, Portugalia, România. Prin acest program se urmărește dotarea cu sistemele semiautonome subacvatice, de suprafață și aeriene pentru distrugerea minelor marine, permițând protejarea navelor, porturilor și instalațiilor de mal și în larg.

CRRT, adoptat la 6 martie 2018. Echipe de răspuns rapid și asistență reciprocă în securitate cibernetică. Participă Lituania, Croația, Estonia, Finlanda, Italia, Olanda, Polonia, România.

EMC, adoptat la 6 martie 2018. Comandament medical european. Participă Germania, Belgia, Cehia, Franța, Italia, Olanda, România, Slovacia, Spania, Suedia. Comandamentul Medical European (EMC) va coordona resursele medicale militare, va asigura gestionarea eficientă comună a medicamentelor și serviciilor.

Mobilitate militară, adoptat la 6 martie 2018. Participă Olanda, Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cehia, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Spania, Suedia. Acest proiect susține angajamentul statelor membre de a simplifica și standardiza proceduri de transport militar transfrontalier, pentru ușurința circulației personalului militar și logistic în interiorul frontierelor UE, pe calea ferată, rutieră, aeriană sau pe mare.

GeoMETOC, adoptat la 19 noiembrie 2018. Sprijin geospațial, meteorologic și oceanografic. Participă Germania, Austria, Franța, Grecia, Portugalia, România. Obiectivul acestui proiect este de a dezvolta mijloace de analiză a datelor și prognozare în vederea unor misiuni și dezvoltarea serviciilor GeoMETOC printr-o arhitectură bazată pe Advanced Analytics și Big Data.

Instruire H3, adoptat la 19 noiembrie 2018. Helicopter Hot and High Training. Participă Grecia, Italia, România. Proiectul își propune instruire de zbor specializată pentru elicoptere, instruire tactică împotriva noilor amenințări transnaționale și multidimensionale. Este eligibil nu numai pentru militari, dar și pentru piloți civili din UE.

MAC-UE, adoptat la 12 noiembrie 2019. Materiale și componente tehnologice ale UE. Participă Franța, Portugalia, România, Spania. Obiectivul este dezvoltarea tehnologiei europene de apărare și a unei baze industriale (EDTIB) în zona materialelor și componentelor de regulă restricționate, prin cooperare transfrontalieră.

ECoWAR, adoptat la 12 noiembrie 2019. Strategii, capabilități de colaborare. Participă Franța, Belgia, Ungaria, România, Spania, Suedia. Obiectivul este de a crește capacitatea forțelor armate în cadrul UE de a face față eficient unor amenințări viitoare care sunt din ce în ce mai difuze și greu de detectat și de neutralizat. Se urmărește eficiența, interoperabilitatea, complementaritatea, capacitatea de reacție și de rezistență.

Sistem inserție RPAS european, adoptat la 12 noiembrie 2019. Participă Italia, Franța, România. Obiectivul este de a dezvolta un sistem de modelare și simulare (M&S) pentru a analiza, evalua și defini proceduri inovatoare pentru aeronavele pilotate de la distanță pentru integrarea în sistemul Cer Unic European.

CBRNDTR, adoptat la 12 noiembrie 2019. Instruire în domeniul apărării. Participă România, Franța, Italia. Proiectul urmărește să standardizeze apărarea în domeniile chimic, biologic, radiologic și nuclear, individual și colectiv (CBRND). Se urmărește dezvoltarea facilităților existente pentru a găzdui un spectru complet de instruire a unor unități mici pentru pregătire live cu agenți chimici.

EUNDC, adoptat la 12 noiembrie 2019. Centre de scufundări. Participă România, Bulgaria, Franța. Obiectivul principal este coordonarea și îmbunătățirea misiunilor de scufundare, de salvare pe mare, oferind o gamă completă de cursuri de pregătire autorizate pentru scafandri.

DEZVĂLUIRI „NEW YORK TIMES"

Dovezile oprimării musulmanilor din China

Documente interne ale Partidului Comunist Chinez demonstrează că Beijingul încalcă brutal drepturile și libertățile minorităților religioase din provincia Xinjiang, sub pretextul deradicalizării islamice.

DOVEZILE REPRIMĂRII CU brutalitate a minorităților religioase, în special cea uigură, de către regimul comunist din China au devenit publice la scară globală. Cele mai pesimiste estimări ale Occidentului s-au adeverit.

Cotidianul „The New York Times" (NYT) a publicat recent 403 pagini de documente interne ale Partidului Comunist Chinez care demonstrează, fără de tăgadă, încălcarea cu brutalitate de către Beijing a drepturilor omului, în special în ceea ce-i privește pe uigurii din provincia Xinjiang.

Este cea mai mare scurgere de informații din interiorul Partidului, sursa jurnaliștilor fiind un demnitar de rang înalt din conducere, care, din motive lesne de înțeles, a dorit să rămână anonim. El și-a exprimat însă speranța că demersul său va împiedica regimul președintelui Xi Jinping „să scape de vina pentru detențiile generalizate" în această regiune.

96 dintre pagini sunt discursuri ale președintelui Chinei, Xi Jinping, ținute în ședințe interne în fața oficialilor din partid, 102 de pagini sunt discursuri ale altor oficiali, 161 de pagini sunt ordine și rapoarte de supraveghere a minorității uigure din provincia Xinjiang, iar 44 de pagini reprezintă rapoarte din anchete interne îndreptate împotriva unor oficiali locali.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Studenții, principalul pericol

Documentele descriu sistemul de centre de reeducare, în fapt lagăre de detenție, pe care China l-a construit în provincia Xinjiang, după ce aceasta a devenit, în ultimii ani, scena unor ample proteste ale uigurilor și a unor atentate teroriste.

Studenții uiguri care se întorc în Xinjiang sunt considerați periculoși, pentru că pot răspândi revolta prin rețelele sociale

Există chiar un ghid de minciuni și amenințări pe care reprezentanții autorităților trebuie să le profereze la adresa rudelor celor închiși, dacă aceștia pun întrebări incomode despre deținuți.

Un alt ghid destinat reprezentanților statului chinez îi învață cum să gestioneze problema studenților uiguri, plecați la universități în alte provincii ale Chinei, care se întorc acasă în Xinjiang, își găsesc familiile în centre de reeducare și pot răspândi revolta, în special prin intermediul rețelelor sociale.

Autoritățile comuniste din Xinjiang au trimis cei mai buni tineri uiguri la studii pentru a crește o generație de înalți funcționari loiali Partidului Comunist Chinez. „Revenirea lor acasă poate însemna răspândirea revoltei, a unor informații false prin intermediul WeChat, Weibo sau alte rețele sociale, iar impactul negativ este greu de anticipat", precizează ghidul respectiv, care avertiza că există o serioasă posibilitate ca studenții să alimenteze revolta, după ce vor afla ce s-a întâmplat cu familiile lor.

Potrivit ghidului, studenții trebuie preluați încă de la gară de polițiști și trebuie să li se spună, cu blândețe, că apropiații lor „sunt într-o școală vocațională creată de guvern" și, deși „nu sunt infractori, nu pot să plece". Apoi trebuie convinși că le este bine „la școală", deoarece primesc totul gratis, la fel cum sunt studiile pe care ei le urmează. Statul chinez cheltuie zilnic 3 dolari americani cu hrana fiecărui deținut, ceea ce înseamnă mai mulți bani decât au la dispoziție mulți dintre studenți. „Spuneți-le că dacă vor să-și vadă rudele, autoritățile pot facilita o videoconferință", mai scrie în ghid.

Dacă nu reușesc cu vorba bună, oficialii trebuie să înăsprească tonul și să le transmită studenților că, de modul în care ei se comportă, depinde perioada în care rudele lor vor sta închise.

„Membrii familiei tale, inclusiv tu, trebuie să respectați legile și regulile statului și să nu împrăștiați zvonuri nefondate. Doar așa poți contribui la îmbunătățirea scorului familiei tale, iar aceasta poate părăsi, după o perioadă, școala. Suntem siguri că îi vei susține, deoarece este pentru binele lor. Și pentru binele tău", sunt sfătuiți oficialii să le spună studenților uiguri.

Dacă studenții insistă totuși să ceară informații suplimentare, oficialii trebuie să le spună că rudele lor au fost infectate cu virusul radicalismului islamic și că trebuie să stea în carantină până când vor fi vindecați. „Dacă nu merg la aceste studii, nu vor înțelege niciodată pericolul extremismului religios. Indiferent de vârstă, oricine a fost infectat de extremism religios trebuie să meargă la studii".

Oficialii chinezi au fost instruiți să le transmită că reeducarea nu este o pedeapsă, ci o oportunitate oferită de guvern, iar cei închiși ar trebui să fie recunoscători. „Libertatea este posibilă doar atunci când virusul din mintea lor este eradicat și ei sunt sănătoși", punctează ghidul publicat de NYT.

XINJIANG
este o regiune cu o miză strategică foarte mare pentru China, datorită cărbunelui și gazelor naturale din subsolul său

Discursurile dure ale lui Xi Jinping

Printre documentele Partidului Comunist Chinez sunt și mai multe discursuri pe care președintele Xi Jinping le-a ținut în fața colegilor de partid, în ședințe cu ușile închise, cu ocazia primei și singurei sale vizite în provincia Xinjiang, din aprilie 2014. În fapt, discursurile sale au pus bazele opresiunii la adresa uigurilor.

Vizita a avut loc la mai puțin de un an de când Xi a devenit președinte și a durat cinci zile. În ultima zi, a avut loc un atac într-o gară din Urumqi, capitala provinciei Xinjiang, în care au fost

Taberele de reeducare ale Chinei

Sursa: Institutul Australian pentru Politică Strategică

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

rănite 80 de persoane, una dintre ele mortal. Concomitent, uigurii au protestat față de politicile Beijingului de a încuraja stabilirea în provincie a etnicilor han, majoritari în China.

Mai mult, cu câteva săptămâni înainte de vizita președintelui, militanți uiguri cu cuțite atacaseră o gară din sud-vestul Chinei, omorând 31 de persoane și rănind 140. La o lună după vizită, o explozie într-o piață din Urumqi a ucis 39 de persoane și a rănit 94.

În discursurile sale, Xi Jinping a apreciat că incidentele din Xinjiang, deși de mică amploare, nu trebuie tolerate, deoarece se pot extinde și în alte părți ale țării și pot afecta autoritatea Partidului Comunist.

„Metodele pe care tovarășii noștri le au la dispoziție sunt ineficiente. Niciuna dintre armele lor nu poate face față unor macete, topoare sau altor arme albe", a spus Xi Jinping, în timpul unei vizitei la o secție de poliție din Urumqi, specializată în contraterorism. „Trebuie să fim la fel de duri ca ei și să nu arătăm niciun pic de milă", a insistat el. Pe subalternii săi din partid i-a sfătuit să folosească toate uneltele „dictaturii democratice populare" pentru a eradica islamismul din Xinjiang, pe care l-a comparat cu „un virus contagios sau un drog extrem de puternic, ce poate distruge pe oricine și-l poate determina să comită crime".

Xi Jinping a avertizat că dezvoltarea economică nu poate ține sub control radicalismul, motiv pentru care sunt necesare și o serie de metode dure, metode high-tech, supraveghere electronică, dar și metode tradiționale, cum sunt informatorii din teren.

Președintele Chinei a identificat originile Islamului radical în Orientul Mijlociu și a avertizat că ceea ce s-a întâmplat în Siria și Afganistan va spori riscurile la adresa Chinei. Asta pentru că uigurii au luat contact cu realitățile din cele două țări și se pot întoarce în China cu pretenții de obținere a independenței provinciei Xinjiang, pe care o numesc Turkestanul de Est.

„După ce SUA și-a retras trupele din Afganistan, organizațiile teroriste s-au poziționat la granițele Afganistanului și Pakistanului cu China și se pot infiltra rapid în Asia Centrală. Teroriștii din Turkestanul de Est care au beneficiat de instrucție de război și Siria și Afghanistan pot oricând lansa atacuri teroriste în Xinjiang", a spus Xi Jinping

Zbirul

La câteva luni după vizita președintelui Chinei, centrele de detenție și îndoctrinare au început să apară în Xinjiang. La început mici facilități în care intrau câteva zeci sau sute de uiguri. Apoi, în august 2016, în fruntea provinciei a fost instalat un politician din linia dură a Partidului Comunist Chinez, Chen Quanguo. El a ordonat ca direcțiile de acțiune trasate de președintele Xi Jinping să fie urmate întocmai și a luat decizia extinderii centrelor de reeducare. „Cei care trebuie arestați, să fie arestați!", a statuat el autoritar.

Au fost reținuți uiguri care purtau bărbi, care nu fumau sau consumau alcool, care se rugau în moschei sau învățau limba arabă, comportamente catalogate ca simptome ale radicalismului religios sau viziuni antiguvernamentale.

O parte din factorii de decizie din provincie s-au opus ordinelor lui Chen de teamă că represiunea uigurilor va alimenta tensiunile interetnice și va afecta creșterea economică. Potrivit documentelor publicate de „New York Times", în interiorul Partidului Comunist Chinez s-a manifestat o rezistență mai mare decât se credea inițial față de campania de oprimare a uigurilor. Chen Quanguo i-a epurat pe politicienii care i s-au opus. Un lider de comitat a fost aruncat în închisoare pentru că a eliberat mii de deținuți din centrele de reeducare, în ciuda ordinelor pri-

Islamiștii uiguri au luptat în Siria și Afganistan și pot organiza atentate teroriste pe teritoriul Chinei

DISCURSURILE
președintelui Chinei, Xi Jinping (stânga), au pus bazele reducării uigurilor. Mulți au fost reținuți doar pentru că erau musulmani practicanți

mite. Eforturile de reeducare au debutat, așadar, în 2014, și s-au intensificat dramatic în 2017. Potrivit unor imagini din satelit, 39 de centre de reeducare și-au triplat suprafața între aprilie 2017 și august 2018 și echivalează în prezent cu suprafața a 14 de stadioane de fotbal. Suma alocată a crescut în 2017 cu 2,96 miliarde de dolari.

În tabere, deținuții sunt siliți să declare loialitate Partidului Comunist, să învețe mandarină, să renunțe la Islam și să învețe cântece comuniste. Unii sunt torturați sau privați de somn în timpul reeducării. Fiecare mișcare este supravegheată video.

Femeile sunt abuzate sexual, silite să facă avort și să recurgă la mijloace anticoncepționale împotriva voinței lor. Unele femei s-au sinucis sau au asistat la acte de suicidale. Familiile celor trimiși în centre de reeducare s-au dezintegrat, iar copiii au fost preluați în orfelinate de stat.

Potrivit think-tank-ului Council on Foreign Relations, din aprilie 2017, circa 800.000 până la 2 milioane de uiguri, kazahi și uzbeci au fost închiși, potrivit unor surse oficiale din SUA. Ei nu au fost acuzați de nicio crimă. Au fost pur și simplu închiși pentru că au contactat persoane din cele 26 de țări pe care China le consideră periculoase, precum Turcia sau Afganistan, că au mers la slujbe la moschei sau au răspândit versete din Coran. Mulți au fost catalogați drept extremiști doar pentru că își practică liber religia.

Replica Beijingului

După dezvăluirile „New York Times", un purtător de cuvânt al Ministerului chinez de Externe, Geng Shuang, a justificat politica Beijingului în provincia Xinjiang prin faptul că „mai multe mii" de acte teroriste au fost comise până la sfârșitul lui 2016.

„Pentru că am luat o serie de măsuri antiteroriste cu caracter preventiv, în ultimii trei ani nu au mai avut loc atentate", a punctat oficialul chinez.

El a acuzat cotidianul american că „ignoră faptele și a folosit metode îndoielnice, a scos din context anumite informații pentru a calomnia eforturile de deradicalizare din Xinjiang". Geng Shuang a respins criticile internaționale și a descris centrele ca fiind unele de formare profesională, care folosesc metode firești pentru a lupta cu extremismul islamic.

Miză economică și geostrategică

Regiunea Xinjiang este situată în nord-vestul Chinei, la frontiera sensibilă cu Pakistan și Afganistan, în Asia Centrală, și este cunoscută oficial sub numele de Regiunea Autonomă Uigură Xinjiang.

Ea ocupă o șesime din suprafața totală a Chinei. Uigurii care trăiesc aici o numesc Turkestanul de Est și susțin că ar trebui să fie independentă de China.

Mai mult de jumătate din populația de 25 de milioane a provinciei o reprezintă minorități entice musulmane. Cel mai mare grup etnic sunt uigurii, care vorbesc o limbă turcică, victime ale unei lungi campanii de discriminare pe criterii culturale și religioase. Violențele extremiștilor uiguri nu au amenințat niciodată autoritatea Beijingului și controlul regiunii.

Xinjiang este un nod important în proiectul „One road, one Belt", un plan masiv de dezvoltare economică a Asiei Centrale până în Europa. China speră să eradicheze orice pericol separatist în această regiune, care deține, în subsolul ei, cea mai mare rezervă de cărbune și gaze naturale a țării. De beneficiile economice de pe urma exploatării resurselor profită doar majoritatea han, în timp ce minoritatea uigură e marginalizată.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

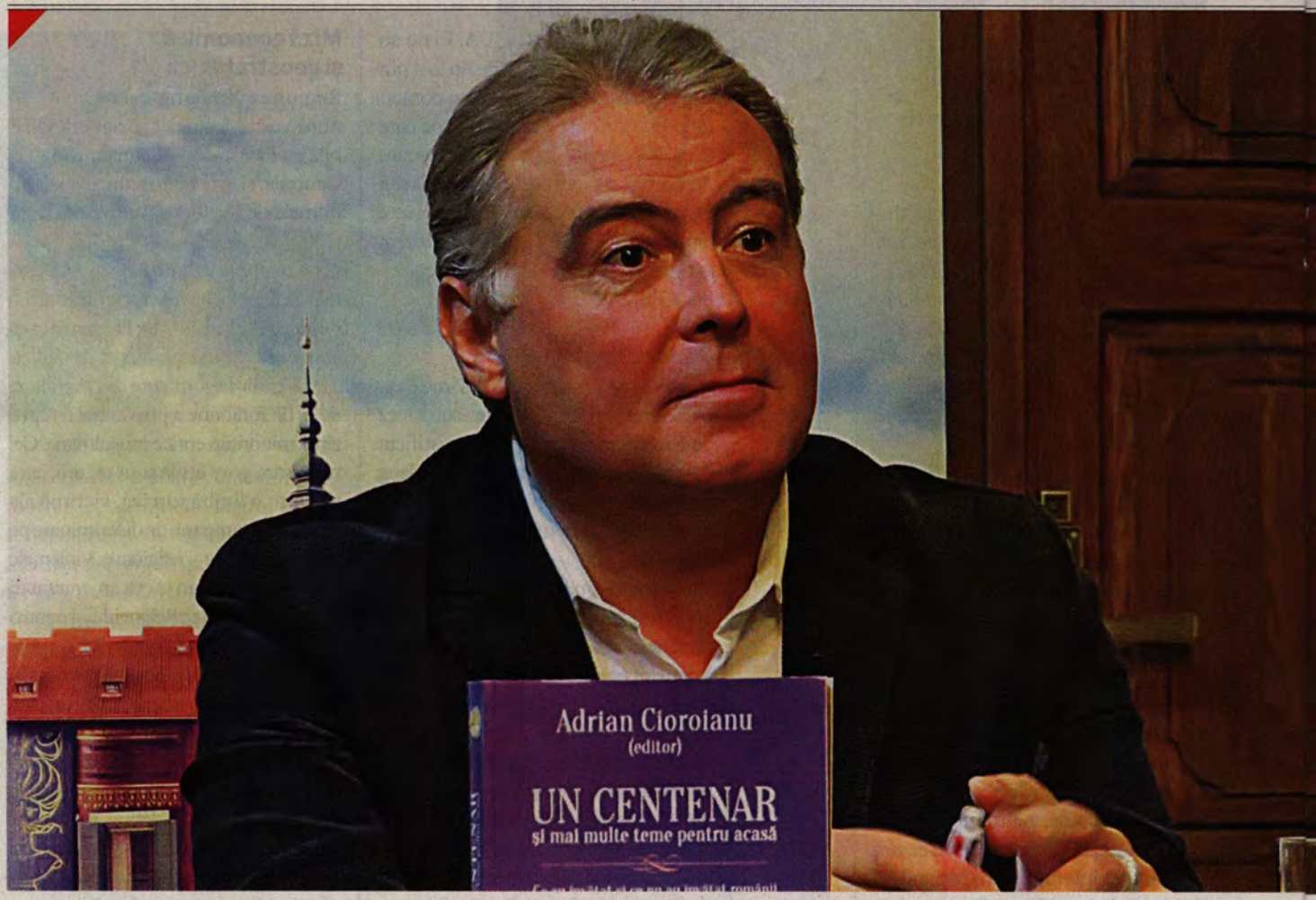

INTERVIU

Adrian Cioroianu: Un legionar criminal nu este mai nobil decât un criminal comunist

ISTORICUL SUSȚINE CĂ ROMÂNIA ȘI POLONIA nu au fost niciodată comuniste ca atare, regimurile erau comuniste. Iar acești 50 de ani ai regimurilor comuniste din estul Europei sunt un fragment din istoria imperială a Rusiei.

Daniela Rațiu: V-ați aflat la Festivalul Internațional de Literatură de la Timișoara – ediția a 8-a, ați deschis festivalul împreună cu Adam Michnik, o sală plină la Muzeul de Artă, într-un dialog care a ținut audiența în priză. Dialogul dintre dumneavoastră, Michnik și sală a fost intens, până la 10 seară trecute. Când a fost discutat subiectul Llustrației, în care Adam Michnik nu crede, v-ați așteptat la o reacție a sălii, de ne-

DE

DANIELA RAȚIU

CUM SE „REPARĂ" ACCIDENTĂRILE
Ovidiu Chiriac, medic specialist în recuperare sportivă » P.40

FOTO: ARIANA VULPE

mulţumire? De altfel, aţi şi spus, adresându-vă sălii, că ştiţi că vă aflaţi la Timişoara, unde subiectul este unul extrem de sensibil, chiar şi acum, după 30 de ani.

Adrian Cioroianu: În activitatea mea politică, atât cât am activat în zona aceasta, fiind şi senator de Timiş, am susţinut necesitatea lustraţiei, chiar am fost mandatat de Societatea Timişoara, de prietenul meu Florian Mihalcea, să ducem acest proiect în Parlament.

Acum, cu avantajul trecerii timpului, sincer vorbind, şi eu am dubii dacă asta e soluţia. Noi ne-am imaginat că lustraţia este un panaceu prin care viaţa noastră politică se îmbunătăţeşte, rezolvăm totul dând afară din viaţa politică/publică pe foştii comunişti.

În realitate, în oricare dintre ţări a fost aplicat, nu a rezolvat nimic. Un exemplu este chiar Polonia. Da, mi-am nuanţat şi eu perspectiva, se pare că nu există un panaceu universal al despărţirii de comunism. Lucrurile sunt mult mai complicate decât simpla despărţire de comunism.

În România, dacă ne uităm la cei 30 de ani care s-au scurs, mari dezvăluiri nu sunt. S-au servit opiniei publice jumătăţi de poveste. Avem ultimul caz al fostului preşedinte Traian Băsescu. Nu ştim cum se va termina procesul, nu este un verdict final de colaboare.

Dar avem şi cazul Mona Muscă. Eram la *Evenimentul zilei* – ediţia de vest, cred în 2006, documentând subiectul împreună cu un coleg, surse încrucişate din servicii, încă active, sau din fosta Securitate, surse din mediul academic, însă povestea nu se construia aşa cum a fost mai apoi prezentată în presa naţională. Concluzia mea a fost că motivul pentru care Mona Muscă nu a spus despre acel episod este pentru că nu s-a întâmplat mai nimic în sensul unei colaborări.

Conducerea ziarului de atunci a preluat documentarea noastră construind altfel povestea, iar Mona Muscă a fost prezentată drept colaboraţionistă a fostei Securităţi. Cu mintea de atunci ne imaginam că noi suntem doar nişte jurnalişti de provincie şi nu avem toate informaţiile, deşi nu erau alte informaţii.

Da, informaţii manipulate. E limpede, şi pentru dumneavoastră, aveţi avantajul distanţei. Poate ţine de maturizarea noastră ca oameni, ca societate. Vedem oameni care au intrat în politică şi care au făcut tot felul de matrapazlâncuri, îşi aranjează modificări de legi în favoarea lor, până la furtul din banii publici.

Culmea este că aceştia nu fac parte din elită, nu sunt foşti membri ai Partidului Comunist, şi nu au de suferit, deci noi am avut/avem un corp politic defectuos nu numai din cauza comunismului, din păcate. Dar, vedeţi, aceşti oamenii nu ar fi fost afectaţi de lustraţie.

Este de fapt o mutare a atenţiei...

Da. Este clar că noi speram într-o soluţie universală de rezolvare, când de fapt, contrar reclamelor mincinoase, nu există o soluţie universală de rezolvare a problemelor. Din nefericire, lustraţia nu aduce/este rezolvarea universală.

Chiar Adam Michnik şi-a susţinut ideea afirmând că nucleul dur al Solidarităţii a fost/este împotriva lustraţiei.

Vă aduc aminte ceea ce am spus în aceea seară, că surpriza mea a fost că, fiind senator de Timiş, făcând parte din grupul de euro-observatori trimişi în Parlamentul European, pentru că în 2005 – 2006 România nu era membră a Uniunii Europene, să constat că Bronislaw Geremek, istoric, membru al Solidarităţii, din echipa lui Lech Walesa, intelectual de seamă, prieten cu Michnik, eram amândoi în grupul liberal european, inevitabil ajungeam la acest subiect, îmi spunea atunci să nu facem greşeala asta.

Mi-am nuanţat şi eu perspectiva, se pare că nu există un panaceu universal al despărţiriii de comunism

Eu mă inflamam, iar el îmi spunea că nu crede că este o idee bună, că scoți un drac din casă și bagi altul, că nu trebuie să facem din fosta Securitate judecătorul vieții politice. Acum tind să îi dau dreptate. Domnia sa a murit, din păcate. Sunt tentat să accept faptul că polonezii, de fapt, erau mai maturi decât noi, în orice caz decât mine.

Dumnevoastră sunteți istoric. Ați adus în discuție, în oglindă, o altă perioadă istorică: episodul cu Regele Ferdinand...

Da, mă refeream la surpriza frumoasă pe care o are România la sfârșitul Primului Război Mondial, în ciuda faptului că noi încetasem luptele cu Germania, totuși, finalmente, cursul războiul ne-a dat dreptate, am fost de partea învingătorilor.

După 1918, societatea românească era agitată pe plan intern, presa era foarte virulentă împotriva celor care colaboraseră cu Germania, politicieni, ziariști care acceptaseră bani de la germani, au fost ziare stipendiate de Germania, dar și membrii ai Partidului Conservator, filogermani.

Vezi cartea pe care a scris-o Lucian Boia despre germanofili, oameni care erau convinși că locul României este alături de Germania, dar acești germanofili aveau niște convingeri, nu erau toți excroci, deși am avut și profitori de război care au încercat să profite de pe urma războiului cu Germania.

Vă dați seama cum arăta presa românească, viața publică până în 1920 când regele Ferdinand a spus stop, se șterge totul cu buretele. Erau exceptați trădătorii de război de pe câmpul de bătălie și cărora nu ai ce să le faci, trădarea în armată nu are justificare, în rest să se șteargă totul. Cei din administrație care colaboraseră, cei care au făcut afaceri, totul șters.

Regele Ferdinand dorea ca România să înceapă de la zero.

Mulți l-au criticat, doar că regele Ferdinand avea suficentă autoritate și legitimitate încât să spună stop. Se pare că pe termen lung a avut dreptate. Istoria ne arată că deceniile care au urmat au avut alte probleme, evident, dar măcar nu a fost această sfâșiere continuă care este prezentă în societatea noastră.

În cei 30 de ani de la 1989 apar dosare din neant exact când este nevoie de ele, fără context. Uneori chiar cred că istoria ne oferă lecții, așa precum cea din 1920. Dacă atunci regele avea autoritate și legitimitate, în 1990 nu exista niciun personaj politic cu o astfel de autoritate și legitimitate.

Ion Iliescu nu a avut autoritatea necesară, avea în schimb popularitate, dar nu putea să ne impună ceva, eram destui de mulți și împotriva lui. Îmi aduc aminte ca student, iar mediul studențesc era extrem de contestatar la adresa lui Iliescu, iar biserica nu avea niciun fel de autoritate atunci. Sfâșirea asta continuă de 30 de ani.

Ați povestit, tot legat de acei ani tulburi, și legat de dosare, despre cazul Silviu Brucan, pe care l-ați catalogat drept caz de manual.

Da, un om care era urmărit de Ceaușescu, de Securitate, dar în același timp în anul premergător revoluției călătorește în Statele Unite, în Anglia, Uniunea Sovietică, are întâlniri la nivel înalt, și cu toate acestea se întoarce la București, locuia pe undeva prin Dămăroaia, sub supravegherea strictă a Securității, iar după Revoluție dosarul lui dispare.

Este clar că nu doar el, ci oricine a avut posibilitatea și-a făcut pierdut dosarul. Jocul a plecat viciat de la bun început. Făceam comparația între Silviu Brucan, despre care nu știm nimic, dar circula ca un rock star luând avioane, schimbând continente, în vreme ce era urmărit de Securitate, dar în acest timp o asistentă de la Facultatea de Litere de la Universitatea din Timișoara, Mona Muscă, care nu și-a putut ascunde dosarul, dacă el exista, este lapidată în spațiul public, exclusă din viața politică.

Partidul era unic în Polonia, în România, indiferent cum s-a numit, că s-a numit muncitoresc ori comunist, dar țările nu erau comuniste

Michnik declara că ar trebui fie să se (fi) publicat toate dosarele pe internet, ori să nu se publice nimic. România este în oglindă cu Polonia, cu același fel de probleme. Afirma un lucru pe care l-am găsit și în cartea sa „Mărturiile unui disident convertit", pentru el a fost o reală problemă fundamentalismul anticomunist. Și la noi această discuție.

Exact, avem aceeași problemă. Mie îmi este foarte ușor să abordez acestă chestiune dat fiind calitatea mea de profesor. Avantajul unui profesor este că nu trebuie să placă tuturor studenților, de la bun început știi că nu te vor place toți, că nu le vei putea da tuturor nota 10.

Unii poate vor lua nota 10 și vei rămâne cu respectul lor, altora le vei da 5 sau sau îi vei pica, și atunci vor fi supărați pe tine. Datoria ta de profesor este să faci distincția dintre notele meritate. Îmi permit să spun că există și la noi acest fundamentalism anticomunist, de regulă antimarxist, de regulă de la oameni care nu l-au citit pe Marx și care nici măcar nu au avut de suferit de pe urma comunismului.

În genere, comunismul despre care se vorbește la noi, ca și în Polonia, invocat de către contestatari, e o utopie, noi știm, era o utopie, și nicio țară nu a ajuns acolo, în comunism. Comunismul era scopul. România și Polonia nu au fost niciodată comuniste ca atare, regimurile erau comuniste.

ADRIAN CIOROIANU, cu Adam Michnik, la Timișoara.

Partidul era unic în Polonia, în România, indiferent cum s-a numit, că s-a numit muncitoresc ori comunist, dar țările nu erau comuniste. Sigur că e o diferență de limbaj, nu poți să ceri oamenilor să fie atenți la nuanțe, dar trebuie să cădem totuși de acord asupra unei idei. Europa, din fericire, nu a ajuns să fie comunistă. Erau regimuri comuniste...

S-au întrunit, de fapt, niște condiții istorice care au făcut posibile aceste regimuri, URSS în coasta noastră...

Exact, era sfera de influență a unui imperiu care altădată se numea țarist, apoi stalinist, apoi sovietic. Deci acești 50 de ani ai regimurilor comuniste din estul Europei sunt un fragment din istoria imperială a Rusiei. Să ne înțelegem, această umbrelă imperială a îmbrăcat forma slavismului, a păstrării ortodoxiei, creștinismului, proletariatului, până la urmă tot umbrela imperială a fost peste noi și în această perioadă.

Ca profesor de istorie am libertatea să spun concetățenilor mei că orice formă de intoleranță este la fel de periculoasă, un fanatic anticomunist este la fel de periculos ca un fanatic comunist. Noi, ca societate, avem nevoie de o anumită relaxare, de o anumită distanță, pentru a ne poziționa deasupra evenimentelor pentru a putea înțelege și asuma.

Pe mine nu mă încălzește că spui că ești legionar și ești anticomunist, din punctul meu de vedere și legionarii și comuniștii erau prizonierii unor utopii similare. Sunt imagini în oglindă la fel de deformate.

Când văd că legionarismul este prezentat drept nobil-românesc, iar comunismul ticălos este de import, nu pot fi de acord cu această idee. România, cred, nici în trecut nici astăzi, și sper nici în viitor, nu are nevoie nici de comuniști, nici de legionari. Când i-a avut fie pe legionari, fie pe comuniști, s-a lăsat cu crime. Pentru mine un legionar criminal nu este mai nobil decât un criminal comunist.

Michnik a spus-o în festival, că se simte un fel de reeditare a anilor '30, naționalism, xenofobie, discuție care există și în spațiul public românesc. Dacă vorbim despre Garda de Fier, atunci avem și problema evreiască, excesele anilor '30, o pagină de istorie românească sensibilă. Pentru că se vorbea despre asumarea istorie, își asumă românii istoria?

Suntem în curs de a ne-o asuma. Discursul s-a schimbat...

Au fost ani în care nu era posibilă discuția despre asumarea istoriei...

Să vă dau un exemplu trăit de mine. În 2006, cred, am realizat un documentar pentru TVR, despre marii români. Ion Antonescu intrase pe această listă a primilor 10. Documentarul l-am realizat cu regizorul Florin Iepan și ideea era că Antonescu nu este un model pentru România...

Avem episodul Odessa printre altele...

Da, avem Odessa, deportarea țiganilor, pogromurile, inclusiv intrarea în război pe un cuvânt de onoare, fără un document scris. Vezi cei doi ani de negociere în Primul Război Mondial, Ion Brătianu a negociat timp de doi ani, a avut semnăturile tuturor aliaților noștri, fapt care ne-a dat posibilitatea ca la sfârșitul războiului să batem la ușa englezilor, francezilor pentru a își respecta cuvântul.

Antonescu a intrat în război, în alianță cu Hitler, fără niciun petec de hârtie. Cum ar fi dacă mâine conducătorii României ne-ar băga în război, fără documente, doar pentru că ar avea încredere în X pentru că le place felul cum pune problema.

La nivelul anului 2006 au fost oameni care mi-au trimis mesaje dintre cele mai virulente, că sunt vândut, că îmi bat joc de istorie, că batjocoresc memoria unui erou național. Între timp, lucrurile s-au mai calmat și ce spuneam eu atunci a devenit de domeniul discursului public. Asta mă face optimist în a spune că începem să ne asumăm, dar e un travaliu de durată.

Pentru că sunteți istoric, 30 de ani nu înseamnă mult, la scara istoriei...

FOTO: ARIANA VULPE

Acesta este un alt avantaj de a fi istoric. Și în Polonia e la fel. Când li s-a pus în față dovada că au persecutat, ca noi, de altfel, că au ucis, au umilit evrei, mulți polonezi au fost șocați și nu au vrut să recunoască faptele. Încercau să dea vina pe germanii care i-ar fi obligat să îi persecute pe evrei. De fapt, nu a fost chiar așa. Și noi, și polonezii, și ungurii ne-am purtat oribil cu concentățeni ai noștri de altă etnie.

Ați vorbit de calitatea dumneavoastră de profesor, dar ați fost student. Și pentru că vorbim despre dosare, despre acuzații în spațiul public, ați fost studentul lui Lucian Boia și al lui Dinu C. Giurescu, despre amîândoi au apărut acuzații de colaborare...

Chiar le-am fost asistent, vă dați seama de suferința pe care o resimt. În același timp, cred că este corect din partea mea să spun că nu pot să fiu obiectiv în legătură cu acești oameni, indiferent de ce aș afla. Sunt convins însă că nu voi afla că au omorât pe cineva. Eu nu pot să îi atac din simplul motiv că mi-au fost profesori, le-am fost student. Nu pot să fiu obiectiv, recunosc.

Pentru că sunteți istoric, pentru că ați avut acces la dosare, documente, arhivă, putea cineva să se opună? Ce înseamnă de fapt să fii făcut pactul cu Diavolul, faptul de a aduce atingere vieții unui om, sau simpla semnare a unui petec de hârtie fără o finalitate. Unde se pune linia? Nu avem de a face de fapt cu un fel de birocratizare a sistemului comunist?

Cred că ați spus un cuvânt foarte potrivit – birocratizare. Eu cred că această colaborare cu sistemul comunist se birocratizase ea însăși. Bunăoară, la facultatea de istorie lucrurile erau foarte clare.

Terminai și erai făcut membru de partid, eu nu am mai apucat pentru că tocmai ce intrasem în facultate și apoi a venit Revoluția, dar nu o puteai termina fără să fii membru de partid, nu puteai să fii profesor într-un liceu sau la facultate dacă nu erai membru de partid.

Facultatea de istorie atunci era o facultate social-politică, noi chiar și la admitere aveam subiecte din congresele de partid.

Din acest punct de vedere, îmi dau sema că o propunere din partea Securității de atunci, cum a fost în cazul lui Lucian Boia, ceea ce spun că i s-ar fi întâmplat, era greu de refuzat. Una este să vorbim noi acum pe terasa unui frumos hotel, într-o frumoasă zi de toamnă, putem vorbi și îl putem înjura pe președinte, pe premier, și nu ne face nimeni nimic, și alta e să fii în anii '70.

Ți se face o propunere de care depinde cariera ta, viața ta socială, lucruri care pot părea minore acum, dar atunci erau totul.

Evident, au fost oameni care au rezistat, s-au opus, care au avut realmente de suferit, pe ei trebuie să îi respectăm, au fost și astfel de oameni admirabili, dar trebuie să înțelegem resorturile care au dus la anumite gesturi, precum, poate, un om eliberat din închisoare și obligat să semneze un document, exemple de la Alexandru Paleologu până la atâția alții, sau fețe bisericești care au semnat diverse angajamente.

Eu cred că fiecare caz este de judecat în sine, există canalii și îngeri la toate nivelele, sunt oameni care au fost canalii fără a lucra cu Securitatea, erau lichele pur și simplu...

Natura umană...

Da, dar sunt cazuri în care chiar dacă au semnat nu au făcut rău nimănui, nu au existat finalități. Lucrurile sunt mai nuanțate. Dar ca unul care nu am trecut prin ceea ce a trecut generația lui Dinu C. Giurescu, generație care a prins Al Doilea Război Mondial, și-au pierdut casele, tatăl lui a stat în închisoare multă vreme, ce tinerețe a putut avea Giurescu, lucrând pe tot felul de șantiere ale patriei, și alta e generația domnului Boia.

Cred că datoria mea și a generației mele este să încercăm să îi înțelegem. Dacă îi condamnăm înainte de a înțelege nu suntem mai buni decât foștii comuniști.

Care au fost reacțiile lor?

Nu i-am întrebat. Pe când încă trăia domnul Dinu C. Giurescu, un prieten

de al meu era la CNSAS, un istoric de la Cluj, Virgiliu Ţîrău, mi-a spus cu ani înainte că apare ceva în dosarele lui. I-am spus atunci că nu vreau să ştiu. Nu am abordat subiectul nici cu Giurescu, nici nu Boia. Pentru mine, rămân profesori eminenţi de la care am învăţat foarte multe, eu şi multe alte generaţii de studenţi.

V-aş întreba dacă există un sindrom al proprietarului de istorie? Există în spaţiul public o anumită intoleranţă în a discuta subiecte ce ţin de istoria noastră. Întrebarea este oarecum legată de cazul Gheorghe Ursu, în contextul filmului „Arest", în regia lui Andrei Cohn.

Fiul lui Gheorghe Ursu s-a simţit vătămat de filmul lui Cohn, în cele din urmă o interpetare personală a istoriei, un film de autor, şi nu o biografie.

Andrei Ursu trebuie înţeles ca fiul unui om care a fost torturat de Securitate, el nu poate fi obiectiv. Dacă aş fi Andrei Ursu mi-aş căuta dreptatea pentru tatăl meu până la capăt. Pe de altă parte, regizorul nu are acea legătură afectivă ca a lui Andrei Ursu. Regizorul poate prezenta în oricare mod, e interpretarea lui.

Până la urmă, noi trebuie să avem puterea să înţelegem că fiecare este îndrituit să abordeze un subiect cum consideră, nu o să le cerem să se iubească dacă nu se poate, dar noi trebuie să acceptăm că într-o societate normală pot exista cel puţin două opinii contrarii despre ceva anume, asta ţine de esenţa firescului, a democraţiei. Sunt oameni care ne plac şi care nu ne plac, noi înşine îi iubim pe unii şi îi disprețuim pe alţii.

Noi avem experienţa tragică Ceauşescu, care dorea să îl iubească toată ţara, dar avem şi episodul istoric cu Carol al II-lea. Nu mai avem nevoie de utopii de acest fel. Sunt alături de Andrei Ursu în demersul său de a-şi găsi dreptatea pentru tatăl lui, pe de altă parte este dreptul artistului de a citi în cheie personală istoria.

Noi avem experienţa tragică Ceauşescu, care dorea să îl iubească toată ţara, dar avem şi episodul istoric cu Carol al II-lea

Sigur, am fost şi eu surprins de evoluţia juridică a procesului, dar necunoscând toate datele nu pot să o contest/comentez. Sunt convins că lucrurile se vor clarifica, măcar din punctul de vedere al istoriei, dacă nu din cel al procesului, din păcate.

Să ne întoarcem la istorie. Aţi lansat cartea „Un centenar şi mai multe teme pentru acasă. Ce au învăţat şi ce nu au învăţat românii din ultimul secol de istorie", publicată de editura Polirom. Anul trecut a fost o întreagă isterie în spaţiul public în legătură cu Centenarul, ecourile încă nu s-au stins. S-a spus că nu am fi avut ce sărbători la Centenar. Dumneavoastră aţi spus că avem. Aţi afirmat chiar că, la un moment dat, România a cunoscut un salt uluitor în istorie după 1918. Şi aţi mai spus că dacă ar fi să facem un inventar al problemelor pe care le avem, una dintre aceste probleme ar fi politizarea instituţiilor.

Da, aşa este. Politizarea instituţiilor, nepotismul, incapacitatea noastră de a întări instituţii. Noi ne dorim oameni puternici, dar nu neaparat instituţii tari. Nu vă ascund că şi eu am fost printre cei care, în urmă cu un an, îi ţineam pumnii Laurei Codruţa Kovesi, dar miza în România, cu toată simpatia pentru LCK, nu este omul, ci instituţia care trebuie să fie puternică.

Faptul că în ultimul MCV este criticată instituţia este o problemă pentru România. LCK este bine acolo unde este, ştiu că va face treabă bună la nivel european. Dar noi am rămas cu problema, asta e problema noastră istorică, la fel şi acum 100 de ani.

Dau un exemplu în carte, Marele Cartier General Român din timpul războiului, catastrofal condus de generalul Dumitru Iliescu, şi-a revenit spectaculos condus de Constantin Prezan, ceea ce nu e în regulă. E clar că noi nu aveam casta de ofiţeri care într-un război sunt ca specialiştii pe timp de pace. Noi avem multe probleme astăzi care vin dinainte de comunism.

Mai mult, comunismul a încurajat aceste defecte şi tipul nostru de comunism a fost rezultatul acestor probleme structurale care îl precedau. Noi am avut nepotism şi înainte de comunism. Ce face Ceauşescu după ce e părăsit de Pacepa, care fuge în 1979?

Ceauşescu devine depedent de soţia sa, o reacţie psihologică firească în situaţia dată, când s-a simţit trădat de Pacepa, nu mai avea încredere în nimeni în afara soţiei. Fiind părăsit de cel care îi fusese confident în toate chestiunile importante, în marile secrete ale statului. Genul acesta de fragilitate a instituţiei în raport cu nevoia perenă de oameni puternici este cu mult înainte de comunism.

Trebuie să găsim antidotul. Decomunizarea nu va vindeca răni mai vechi. Eu cred că am scăpat de comunism, nu mai e o miză, acum discutăm despre memoria lui, trăim încă rănile care nu s-au închis, traumele, unii au fost profitori, alţii victime. Va trebui să restabilim asta între noi, dar pe de altă parte, ar trebui să lucrăm la problemele pe care le avem, mult mai vechi decât istoria noastră cu comunismul. N

Varianta integrală a acestui interviu poate fi citită pe www.newsweek.ro

FOTO: ARIANA VULPE

SĂNĂTATE

Cum se „repară" accidentările

Ovidiu Chiriac este medic specialist în recuperare sportivă. Consultă, anual, mii de pacienți cu diverse probleme. Mulți dintre ei sunt copii și își caută un drum în sportul de performanță.

OVIDIU CHIRIAC ESTE IMPLICAT într-un proiect de recuperare medicală dedicat tinerilor sportivi, dar și în rezolvarea problemelor adulților și a vârstnicilor.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Newsweek România: **Cum ați ajuns să lucrați cu sportivi?**

Ovidiu Chiriac: Mi-a plăcut mult sportul. Am lucrat cu sportivi profesioniști dar și cu echipe de fotbal. Spre exemplu am fost medic sportiv pe partea de recuperare în perioada 1995 - 1996 la echipa Rocar București, care evolua în prima ligă de fotbal. Am ajuns acolo prin intermediul medicului ortoped Ion Codorean, care mi-a fost coleg de facultate. La Rocar jucau, atunci,

Romulus Buia, iar antrenor era Dumitru Dumitriu (care a câștigat mai multe titluri de campion cu Steaua - n.red.). De asemenea, Didi Prodan era pe final de carieră și mi-a devenit prieten. L-am întâlnit acolo și pe fostul internațional Toni Doboș.

Recuperararea medicală este principala mea specializare. Partea de recuperare medicală îi ajută foarte mult pe sportivi. Partea de medicație ține de medicina sportivă. Am făcut și o specializare în 2000, numită „Managementul medical al sportivilor", la Institutul de Medicină Sportivă. Am fost, cred 10-15 medici. La final, am dat examen alături de doctorul Pompiliu Popescu (ani de zile medicul echipei naționale de fotbal n.red.). A fost foarte interesant, am învățat cum s-a ajuns la performanțele extraordinare, la nivel mondial, din anii '70-'80. Cheia a fost impunerea

BENEFIC
Exercițiile de streching și la spalier sunt recomandate pentru micii sportivi și nu numai.

FOTO: INQUAM PHOTOS - LAVINIA CIOACĂ; ARHIVA PERSONALĂ

unui antrenament spartan. Totul este foarte riguros.

Antrenamentul trebuie să fie perfect organizat, așa cum făceau în trecut loturile noastre de gimnastică sau de caiac canoe care aduceau zeci de medalii la diverse competiții internaționale. Acum, nici nu ne mai apropiem de acele perfomanțe pentru că nu mai există aceea organizare și nici antrenori care să se implice atât de mult.

Care sunt cele mai comune accidente în urma cărora pacienții vin la recuperare?

Văd, anual, două-trei mii de copii, în special atunci când vin la vizita medicală. De obicei, problemele patogene la copii sunt legate de cartilagiul de creștere de la genunchi sau entorse care țin foarte mult de pregătirea fizică a micilor sportivi.

Problemele de coloană pornesc de la dezechilibre între diverse grupe musculare

Anul acesta am început să găsesc leziuni musculare, ceea ce nu s-a mai întâmplat până acum la copii. Sunt leziuni musculare cu hematom de 2-3 centimetri. Într-adevăr, în cazul unui copil a fost un hematom post traumatic. Dar pentru că acel copil a practicat sportul în continuare, s-a trezit cu o hemoragie consistentă pe mușchi. Un alt copil a venit cu leziuni musculare pe coapsă, leziuni care nu te aștepți să apară la asemenea vârstă.

Din păcate, se ajunge aici pentru că nu toate echipele de copii au un staff complet.

Însă, în ultimii ani, lucrurile s-au mai îmbunătățit. La nivel de AMFB, FRF, se organizează multe competiții sportive în care sunt implicate echipe de copii. Sunt optimist. Ați văzut la echipele de fotbal Under 19, Under 21 au apărut performanțe, pentru că s-a investit. S-au făcut unele programe de pregătire. Generația care a suferit din lipsa acestor programe de pregătire este exact generația de fotbaliști pe care o vedem astăzi la televizor (care a pierdut calificarea directă la Campionatul European - n. red.). Cred că actuala generație va fi mai bine pregătită și vor exista mai puține accidentări.

La adolescenți ce probleme medicale ați identificat?

Au probleme de statică a coloanei. E o generație înaltă, fizic, ceea ce nu e rău. Dar e foarte important să îi vadă din timp un medic specialist pentru a se dezvolta sănătos, vertical. Dacă lucrezi pentru a corecta aceste deficiențe, copiii se dezvoltă normal, nu mai ajungi în situația unor sportivi care, la 18-19 ani, au ghenunchii deplasați, axul deplasat. Antrenorul trebuie să îi monitorizeze cum aleargă, cum se pregătesc și tot el trebuie să fie cel care să semnaleze eventualele anomalii.

Ce exerciții fizice de întreținere recomandați?

Gimnastica la spalier este foarte eficientă. Există diverse exerciții de tonifiere. Copiii nu au voie să lucreze forță, să ridice greutăți, dar pot face întinderi, streching, exerciții cu greutatea corpului. Eu mi-am instalat un spalier în casă și pe copii îi pun să se agațe de el, ori de câte ori au timp.

Lucrul cu aparate de forță nu este permis. După 14-15 ani, pot fi folosite doar greutăți mici.

Cât durează recuperarea în cazul unor leziuni de ligamente?

În cazul unei accidentări grave, la ligamente, recuperarea e complicată. Pato-

logia la copii e diferită față de cea de la adulți. Eu sunt adeptul unei recuperări active. Lași piciorul în ghips, după o entorsă de genunchi, timp de trei săptămâni. Dar, la o săptămână aș scoate atela de imobilizare totală și aș pune o atelă cu flexie. Nu calci în picior decât cu 25%, ajutat de cârjă. Contează să nu lași imobilizat săptămâni în șir piciorul. Dar, în tot acest timp pacientul trebuie atent supravegheat.

Care sunt problemele de coloană la oamenii maturi?

Oamenii vin la mine atunci când îi doare. Și, poate, după ce mai iau și niște tratament recomandat de la medicul de familie sau de un prieten. Eu nu prea sunt adeptul tratamentului medicamentos oral decât în anumite situații. Poate și pentru că am lucrat mult cu sportivii. Prefer metoda injectabilă pentru că e mult mai eficientă și ajunge direct la țintă. La sportivi și la copii de peste 14 ani le spun: dacă vrei să revii repede în competiție, facem injecții. În general, pacienții vin cu patologie, cu durere, cu impotență funcțională la nivelul membrelor inferioare. Am avut un caz în care un pacient a venit cu o durere de gleznă, la un picior la care a avut multe entorse. L-am consultat și i-am spus că entorsa permanentă de gleznă are o altă cauză. I-am făcut un RMN și i-am descoperit o hernie lombară care ține de patologia de coloană. Am tratat coloana, constant, timp de șase luni, și nu a mai avut entorse.

IMPLICARE
Medicul Ovidiu Chiriac este implicat în susținerea medicală a tinerilor sportivi.

Ce exerciții recomandați pentru coloană?

Cele standard, de exemplu programul Williams care conține un pic de suplețe, de stretching, de întindere. Ideea este că fiecare trebuie să facă un pic de gimnastică dimineața. Este ideal, indiferent de vârstă. Îmi sun copii și le spun să se agațe de spalier și să facă exerciții pentru abdomen. Eu dimineața nu plec fără să fac un pic de mișcare. De mulți ani fac niște posturi izometrice de tonifiere a abdomenului care sunt foarte simple și durează un minut fiecare. Ai făcut și un pic de stretching, ai pus articulații în mișcare, ai dat drumul circulației la creier, ai făcut tonifierea abdomenului.

Problemele de coloană de aici pornesc – de la un dezechilibru între diverse grupe musculare. Sigur, nu mă refer la cei care se nasc cu coloana deformată. Coloana poate fi strâmbă și fără o patologie de hernie de disc. Iar, dacă faci niște rotații în afara cadrului tău obișnuit și ai ridicat și greutăți, pot apărea probleme. Când a apărut problema, trebuie acționat coerent. Omul vine la mine ca la camera de gardă, cu dureri insuportabile. În această stare nu îi mai poți face fizioterapie. Trebuie pus la perfuzii, se fac infiltrații epidurale care relaxează foarte bine zona lombară.

Cât de facil este accesul la serviciile de recuperare medicală?

Tocmai pentru a permite accesul la acest gen de servicii pentru cât mai mulți sportivi tineri, am fondat Asociația Medicilor și Specialiștilor Kinetoterapeuți din Fotbal al cărui scop principal sunt activitățile de voluntariat pentru recuperare. Avem o echipă de specialiști dedicați care vin astfel în folosul comunității și care contribuie astfel la creșterea sănătoasă a unor sportivi de perspectivă.

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

SPORT

Singurul gimnast român calificat la Jocurile Olimpice

La 39 de ani, Marian Drăgulescu speră la o medalie de aur la a cincea sa participare la Jocurile Olimpice.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

LA VÂRSTA LA CARE MAJORITATEA sportivilor și-au încheiat de ani buni cariera competițională, Marian Drăgulescu este încă printre primii din lume la sărituri și vrea să obțină singura medalie pe care nu o are în palmares: aurul olimpic. Este a doua ediție a Jocurilor Olimpice la care România a ratat calificarea pe echipe, însă este reprezentată la nivel individual de gimnasta Maria Holbură (individual compus) și gimnastul Marian Drăgulescu (sărituri).

***Newsweek România*: Ce te mai mână în luptă după atâția ani de competiții?**

Marian Drăgulescu: În primul rând pasiunea și apoi visul meu de a deveni cel mai bun din lume la cea mai mare competiție din viața unui sportiv, Jocurile Olimpice. Sunt de opt ori campion mondial, dar singura medalie care îmi lipsește din plamares este aurul olimpic. Nu sunt așa sărac din punct de vedere al performanțelor la Jocurile Olimpice, am o medalie de argint și două de bronz, în 2004, la Atena. Dar de atunci m-am învârtit, așa, în jurul podiumului de premiere, și în 2008, la Beijing, unde am fost în finală atât la sol, cât și la sărituri, în 2016, la Rio, când am ieșit pe locul trei, la egalitate, la sărituri.

Ce crezi că ți-a lipsit pentru a câștiga primul loc?

Poate că puțină șansă. Din punctul meu de vedere, am dat mereu tot ce am avut mai bun, dar n-a fost să fie. M-am luptat cu aceiași sportivi cu care m-am luptat și la campionatele mondiale.

Dar mulți dintre sportivii cu care ai concurat atunci nu mai sunt în activitate.

Da, o parte din ei nu mai sunt în competiții, dar au apărut alții și mai tineri, și mai puternici și mai dornici de afirmare. Însă eu sunt în continuare în activitate, sunt foarte aproape de primul loc, îmi lipsește doar șansa aceea despre care vorbeam.

La sărituri este foarte importantă concentrarea. Eu am săritura mea, săritura Drăgulescu pe care o fac din 1999. Șapte ani am fost singurul care o săream, iar ulterior au apărut și alți sportivi din alte țări care au început să-i cunoască secretele. Este o săritură destul de periculoasă din cauza acelei întoarceri pe ultima parte. Dacă ceva nu funcționează bine în alergare, în bătaia pe trambulină, în sprijinul pe masa de sărituri și nu ai suficientă rotație și înălțime, te poți accidenta grav. Eu chiar am experimentat pe pielea mea acest lcuru la doi ani de când o inventasem. În 2001, din cauza unei alergări pe fond de neîncălzire suficientă, din cauza formatului de competiție al Cupei Mondiale de la Stuttgart, pașii nu au mai fost aceiași, am ajuns prea în masa de sărituri, n-am prins suficientă înălțime și rotație și am căzut exact în cap de la vreo trei metri și ceva. Am avut o pauză vreo 6-7 luni, am crezut că nu o să-mi mai revin. Dar organismul meu a reacționat bine și am trecut de această accidentare.

Marian Drăgulescu a devenit coleg la lotul național cu unul dintre copiii pe care i-a antrenat la Clubul Steaua

Ce performanțe ai avut la ultimul Campionat Mondial?

Locul patru, la două zecimi și jumătate de locul întâi. Am avut o ezitare la cea de-a doua săritură. Dacă aș fi avut o săritură completă aș fi câștigat concursul. Sunt în continuare printre cei mai buni, oricând pot face o surpriză.

Cum ai ajuns la gimnastică?

Eu am început gimnastica la sala de la Lia Manoliu. Părinții mei stau la cinci minute de mers pe jos. Am ajuns acolo după ce am fost selectat de un antrenor de gimnastică, Dumitru Avarvarei, pe când eram la școală, în clasa I-a, la șapte ani și un pic. Asta se întâmpla pe la sfârșitul anului 1987, și nu aveam nici cea mai mică idee despre ce înseamnă acest sport, ce aș putea găsi într-o sală de gimnastică. Nu aveam cum să știu atunci la ce performanțe voi ajunge.

Ai avut sportivi în familie?

Tata a fost foarte mare iubitor de sport.

MARIAN DRĂGULESCU
aduce medalii României de peste 20 de ani

A făcut culturism și box de performanță. Mama a făcut și ea gimnastică de performanță. Tata m-a dus prima dată la karate, undeva în Ghencea. Chiar mă gândeam la asta acum ceva timp. Eu am fost la Dinamo până în 2010 și când m-am transferat la Steaua mi-a venit în minte că în Ghencea am început să fac sport prima dată.

Cât timp te antrenezi?

Cinci ore pe zi, două antrenamente de câte două ore jumătate, șase zile din șapte. Mă trezesc la 7.30, dar nu neapărat că ar fi obligatoriu. Primul antrenament începe la 9.30.

În jur de ora 13.00 luăm masa, urmează odihna, iar la ora patru și jumătate e cel de-al doilea antrenament. Apoi vine cina.

Dacă vrei să fac cu adevărat performanță și să ajungi cât mai departe trebuie să îți stea mintea la ceea ce faci și atunci când nu ești în sală. Mie mi-au venit cele mai multe idei, inclusiv cea a săriturii care îmi poartă numele, când eram între antrenamente. Cu cât te gândești mai mult cum să evoluezi, cum să îți creezi un avantaj, atunci îți vin și ideile. Mintea mea este aproape tot timpul la gimnastică. Vreau să o fac la un nivel foarte înalt și mereu mă gândesc cum aș putea să fiu din zi în zi mai bun. Am observat la generațiile mai tinere că se deconectează total când ies din sala de antrenament și asta nu-i ajută absolut deloc.

Ce alte sporturi faci în timpul liber?

De toate. Mă dau cu rolele, bicicleta, trotineta, sar cu parașuta, joc fotbal, baschet, tenis, schiez. De mic eu găsesc o plăcere fantastică să-mi petrec timpul liber făcând mișcare și sport.

De ce nu mai vin așa de mulți copii să facă sport?

Am observat că din ce în ce mai multe persoane adulte, care lucrează în corporații, în mari companii și nu numai, își fac timp să meargă la sală, își dau seama de importanța sportului și mișcării în viața lor și asta ar trebui să le dea de gândit și să-și trimită copiii să facă sport. Cu cât copii încep să facă mișcare mai devreme, cu atât mai mult vor avea mișcarea în sânge și vor fi mai sănătoși. Sfatul meu pentru părinți este să lase copiii să meargă la orice sport. Să nu aibă idei pentru că nu se știe niciodată unde se va regăsi copilul, unde-și va descoperi talentul.

Sport sau școală?

Eu cred că se poate face și sport și școală până la un punct în care-ți dai seama unde îți place mai mult și unde poți merge mai departe. Eu cred că, până la vârsta de 18 ani, un copil poate face și sport și școală în paralel. Și eu am făcut și facultate și master și am avut timp suficient să fac și sport.

Ce ai de gând după Jocurile Olimpice?

După Jocurile Olimpice din 2020 îmi va trebui o motivație destul de puternică să merg mai departe.

Eu cred că pot să ajut mai departe gimnastica și dintr-o altă postură, de antrenor sau de manager. Oricum, voi rămâne în continuare în sport și voi promova mișcarea cât voi putea de mult.

Am deja o experiență ca antrenor. După ce am fost lăsat acasă la Jocurile Olimpice din 2012, deși ajutasem echipa să se califice, m-am retras trei ani de zile, timp în care am antrenat copii la Clubul Steaua și a fost o experiență foarte frumoasă.

Împreună cu colectivul de antrenori de acolo am promovat trei copii la lotul de juniori, iar unul dintre acei sportivi este acum coleg cu mine la lotul de seniori. N

Palmares Marian Drăgulescu

Data nașterii: 18 Decembrie 1980

- 3 medalii la Jocurile Olimpice (obținute la JO Atena 2004, un argint la sol și două de bronz, cu echipa și la sărituri);
- 10 medalii la Campionatele Mondiale (8 de aur și 2 de argint);
- 18 medalii la Campionatele Europene (10 de aur, 6 de argint și 2 de bronz).

video newsweek.ro

FOTO: INQUAM PHOTOS / MANASES SANDOR

PORSCHE

Sufletul electric, a doua salvare a plăcerii de a conduce

În urmă cu aproape 20 de ani, Porsche și-a șocat prima dată fanii intrând pe piața SUV-urilor și călcând strâmb în curtea motoarelor diesel. Așa a putut, însă, să continue să dezvolte în liniște avioane de șosea. Iar, acum, istoria pare să se repete.

PENTRU A NE PUTEA BUCURA în continuare de plăcerea de a conduce un Porsche aspirat, turbo sau cu „inimă" vibrantă, dar electrificată, și a privi cu mai mult interes către realitatea electrică a viitorului, reputatul constructor german a decis să șocheze din nou. De data aceasta cu Taycan, un Porsche al mașinilor 100% electrice și primul automobil de serie cu sistem de 800 de volți.

Rapide. Puternice. Puriste. Rafinate. De peste 70 de ani, modelele Porsche sunt un sinonim al performanței și eleganței pe patru roți. Iar apariția lui Taycan, versiunea de stradă a conceptului Mission E, arată că tradiția Porsche va merge mai departe indiferent de sursa de energie.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Începând cu data de 8 iunie 1948, când Ferry Porsche și-a îndeplinit visul și numele Porsche a fost scris pentru prima dată pe capota lui 356, constructorul din Stuttgart s-a dedicat în întregime fascinației mașinilor sport, indiferent că vorbim despre legenda vie 911 sau alte modele și concepte. Ferry Porsche a avut o viziune, iar viziunea sa se regăsește și astăzi în valorile care definesc brand-ul.

În 2002 însă, Cayenne, primul Porsche capabil să meargă cu stil și în afara asfaltului, a lovit ca un trăznet în nucleul dur al fanilor mărcii. Iar șocul a fost amplificat, apoi, de apariția primului Porsche diesel. Sigur, puriștii l-au contestat vehement, dar modelul s-a dovedit un Porsche al SUV-urilor, vânzându-se ca pâinea caldă, ceea ce a permis constructorului să se joace în continuare cu inimile pasionaților de

450 km
este autonomia 100% electrică
a lui Taycan Turbo S (WLTP)

FOTO: RADU CHINDRIȘ

supercar-uri și să dezvolte „avioane" precum Carrera GT, 911 GT3 RS sau 911 GT2. De asemenea, Cayenne le-a dat curaj celor de la Porsche să continue să nișeze. Iar Panamera și Macan au prins și ele în segmentele lor, în momentul de față, practic, existând câte un Porsche pentru fiecare categorie de clienți de mașini sport premium.

Doar un Porsche cu zero emisii, care să privească către viitor, lipsea. Iar Porsche nu s-a dat în lături să șocheze din nou. În 2015, a prezentat conceptul Mission E, iar acum, la sfârșit de 2019, a lansat pe piață Taycan Turbo S, în cadrul unui eveniment inspirat parcă dintr-un film SF, organizat la Praga și desfășurat sub sloganul „Soul Electrified" (Sufletul Electrificat).

Dacă Taycan-ul va reuși sau nu să calce pe urmele Cayenne-ului, dacă va da Porsche puterea necesară să meargă pe două planuri astfel încât tranziția către plăcerea electrică de a conduce să fie cât mai lină, rămâne de văzut. Inginerii care au condus mașina spun, cu rezerva subiectivismului inerent, că Taycan-ul este un adevărat Porsche al mașinilor 100% electrice, testele oficiale pe circuit și fișa tehnică indică același lucru, iar în urma participării *Newsweek România* la evenimentul de lansare statică de la Praga putem spune că și la pipăit Taycan-ul are toate premisele să-și atingă scopul.

Misiunea Taycan

Taycan este și nu prea primul Porsche electric. Istoria Porsche nu a luat startul cu modelul 356, „No1 Roadster". Profesorul Ferdinand Porsche, tatăl lui Ferry, a fost un pionier în industria auto la începutul secolului XX. În 1900, a construit, de exemplu, o mașină electrică – Lohner-Porsche, pe care ulterior a folosit-o ca bază pentru primul automobil cu tracțiune integrală. Și, tot în 1900, profesorul a schițat și un vehicul hibrid, cu un ansamblu propulsor format dintr-un motor pe benzină și unul electric. Dar abia acum, la începutul secolului XXI, era motoarelor termice a început să apună. Sunt ineficiente și poluante. Da, dar cel puțin în cazul mașinilor sport cu pedigree sunt pline de vibrații, „urlete" în ture multe și „bolboroseli" pe evacuare, elemente ce alimentează continuu plăcerea de a conduce.

De cealaltă parte, motoarele electrice sunt aproape ideal de eficiente, cu zero emisii poluante, livrează cuplu maxim indiferent de turație și pot ascunde mai ușor herghelii de cai putere cu bateria potrivită.

Problema lor principală este că sunt mute și lipsite de vibrații, aspect la care se adaugă autonomia limitată de infrastructura precară de stații de încărcare de mare putere și timpii de încărcare încă destul de mari.

Conștienți de importanța tuturor acestor aspecte, precum și de ceea ce înseamnă Porsche, atât pentru pasionați, cât și pentru cei care aspiră la unul, inginerii au dezvoltat Taycan respectând cu sfințenie tradiția Porsche și încercând să adapteze valorile brand-ului la realitățile viitorului electric. Vorba pianistului și cântărețului Billy Joel: „The good old days weren't always good, and tomorrow isn't as bad as it seems" (Vremurile bune nu au fost întodeauna bune, iar ziua de mâine nu este atât de rea pe cât pare).

Cel mai aerodinamic Porsche

Porsche Taycan este un coupé în patru uși sportiv de segment C, putând fi comparat din punct de vedere al dimensiunilor cu Porsche Panamera sau, dacă vreți altă marcă, cu Mercedes CLS. Comparația cu Panamera se oprește, însă, aici.

Arhitectural, Taycan este mult mai apropiat de legendarul 911. Poziția la volan este similară cu cea din 911, design-ul plat al părții frontale și al aripilor față/spate evazate are și el legătură cu 911, iar din graficele prezentate la Praga linia pavilionului provine tot de la 911, doar că a fost scalată pentru a face spațiu suficient pe bancheta spate pentru doi adulți (pentru o persoană de 1,86 metri înălțime, spațiul pentru picioare este mai mult decât suficient, iar la nivelul capului plafonul nu îți deranjează decât câteva fire de păr). Ca idee, bateria de 93,4 kWh, care se află în podeaua mașinii pentru un centru de greutate cât mai coborât, este decupată în zona picioarelor pasagerilor spate, pentru ca aceștia să stea cât mai confortabil.

De asemenea, coeficientul aerodinamic (Cx), cu valori între 0,22 și 0,25, în funcție de modul de rulare, și caroseria cu elemente aerodinamice active duc cu gândul tot la 911. Pe lângă eleronul spate activ, care se regăsește și pe alte modele Porsche, Taycan are flapsuri active în partea de jos a parașocului față. În modul de rulare „Range", care favorizează autonomia și mersul liniștit, flapsurile sunt închise și eleronul spate stă ridicat într-o poziție intermediară, iar Taycan Turbo S e pus în mișcare doar de motorul și roțile spate (2WD).

Apoi, în cazul unui stil de condus sportiv, flapsurile se deschid pentru a răci frânele, iar eleronul se ridică pentru maximum de apăsare aerodinamică pe punte spate. De asemenea, modelul are podeaua perfect plată, inclusiv punțile fiind ascunse în spatele unor panouri speciale, ca în motorsport, pentru a fi limitate turbulențele aerodinamice.

Prima mașină electrică cu sistem de 800 de volți

Pentru a crea un adevărat Porsche al mașinilor 100% electrice, constructorul din Stuttgart nu s-a zgârcit să investească în inovații și dezvoltare. Taycan este prima mașină electrică de serie cu sistem de 800 de volți și dispune de motor electric sincron și nu asincron. În general, mașinile electrice aflate în momentul de față pe piață au sisteme de 400 de volți, care sunt mai ușor și ieftin de făcut. Sistemul de 800 de volți este mai scump și mai complicat, dar este mult mai ușor și mai performant. De asemenea, ocupă mai puțin spațiu și permite încărcarea baterillor la stații de până la 270 kWh (sistemele actuale de 400V suportă maximum 150 kWh), ceea ce reduce considerabil timpul petrecut la „pompă". Astfel, de la 5% la 80%, Taycan-ul se încarcă în 22,5 minute. Bineînțeles, cum nu există încă prea multe stații de 270 kWh (în România nu există niciuna și, probabil, nici nu se va face prea curând), supercar-ul electric acceptă curent de la orice sursă, fie ea DC 400V sau AC 240V. În cazul încărcării la o stație casnică de 11 kWh, încărcarea durează circa 6-8 ore.

În ceea ce privește folosirea de motoare electrice sincron în locul celor asincron, „povestea" e cam aceeași. Porsche a optat pentru cea mai bună, mai eficientă și mai performantă tehnologie. Și i-a montat Taycan-ului și o transmisie cu două trepte pe puntea spate.

Tesla Killer? Da și nu

Elon Musk și Tesla Model S vor rămâne clar în istorie. Dar acest lucru nu înseamnă că poate fi pus semnul egal între istoria de peste 70 de ani și cea a Tesla, care „curge" din 2012. Da, în lipsa altui etalon și având în vedere performanța în linie dreaptă a modelului Tesla Model S Performance (0-100 km/h în 2,6 secunde), cei de la Porsche au făcut „liniuțe" cu Taycan-ul și Model S Performance. De 26 de ori! Porsche Taycan Turbo S are 625 de cai putere (725 de cai putere, în overboost) și un cuplu de 1.050 Nm. Iar Tesla Model S

Performance dispune de 610 cai putere. În primele teste, a bătut și Tesla. Dar Taycan-ul (0-100 km/h în 2,8 secunde) a scos de 26 de ori timpi sub zece secunde, în timp ce Tesla a „obosit" pe parcurs.

Porsche a testat Taycan-ul Turbo S și pe circuitul de la Nardò, unde a reușit să parcurgă, cu tot cu pitstop-urile pentru încărcarea bateriei, 3.425 de kilometri în 24 de ore. Iar pe celebrul circuit de la Nurburgring, Taycan Turbo S deține recordul pentru mașinile electrice sport sedan (7:42 minute). A încercat și Tesla Model S, dar a abandonat după câteva tururi. Cu un motor puternic, multe mașini pot merge repede în linie dreaptă, dar când „se strâmbă drumul" se schimbă treaba. Vorbim despre dinamică, stabilitate, manevrabilitate, frâne și alte aspecte pe care inginerii Porsche le-au învățat în zeci de ani.

De asemenea, nu poate fi pus egal între Porsche și Tesla la capitolele finisaje, materiale folosite sau ergonomie. N

FOTO: RADU CHINDRIȘ

It Rocks!

www.rockfm.ro

TEHNOLOGIE

Șapte gadget-uri pentru amatorii de schi

ANUL ACESTA, GRADELE REFUZĂ deocamdată să scadă vertiginos în termometre. Dar, cu siguranță, cel puțin la munte, zăpada nu ne va ocoli. În stațiunile montane din Austria, Franța, Italia sau Elveția a nins deja consistent. Prin urmare, cum vacanța de schi se apropie, *Newsweek România* vă prezintă câteva gadget-uri utile pe pârtiile din orice destinație.

Ochelari Oakley Airwave 1.5 cu head-up display

Producătorul de ochelari de soare Oakley a dezvoltat ochelarii de schi Airwave 1.5 inspirându-se din industria aeronautică. Lentila are și rol de display, putând afișa hărți preîncărcate, playlistul preferat sau date de la modulul GPS integrat. Airwave 1.5 Goggles dispun de Bluetooth, pentru a putea comunica cu smarphone-ul din buzunar, și de tehnologie Oakley O-Flow Arch, pentru a reduce presiunea nazală și a fi cât mai confortabili în utilizare.

Carv, antrenorul digital de schi

Schiul nu prea a ținut pasul cu alte sporturi, precum fitnessul sau alergarea, în materie de gadget-uri purtabile, dar se pare că încearcă să recupereze. După ce a testat tehnologia cu ajutorul echipelor de schi ale Statelor Unite și ale Marii Britanii care participă la Jocurile Olimpice, start-up-ul Meet Carv a lansat pe piață Carv, două branțuri inteligente și conectate care se introduc foarte ușor în clăpari și, cu ajutorul unei aplicații de smartphone, monitorizează 35 de parametri, inclusiv simetria și echilibrul. De asemenea, pe baza informațiilor culese, Carv poate fi utilizat ca antrenor digital de schi, oferind feedback în ceea ce privește unghiurile și pozițiile optime de coborâre.

Ciorapi încălziți Therm-ic Powersocks

Cum, în general, oricât de bine izolați termic ar fi clăparii, la un moment dat, schiorii încep să simtă rece la picioare, Therm-ic propune amatorilor și sportivilor de performanță ciorapi încălziți. Therm-ic Powersocks au design anatomic, protecții pentru călcâi și vârf și rezistențe integrate în material. Ali-

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

mentarea acestora se face cu o unitate externă de baterii care se prinde de partea superioară a ciorapului, deasupra clăparului, și oferă și conectivitate Bluetooth, pentru ca schiorul să poată regla nivelul de încălzire și monitoriza autonomia acumulatorilor prin intermediul smartphone-ului.

OCHELARI OAKLEY AIRWAVE 1.5 cu head-up display

Garmin Fenix 5 Series

Smartwatch-ul Garmin Fenix 5 Series se află printre gadget-urile preferate de schiori. Ceasul dispune de giroscop, altimetru barometric și compas cu trei axe și monitorizează automat fiecare coborâre, înregistrând viteza, distanța și diferența de nivel. Bineînțeles, pe lângă schi, Garmin Fenix 5 Series oferă profile pentru multe alte sporturi, precum ciclism, înot, atletism sau triatlon.

ABS Avalanche Airbag

Nu, nu s-au inventat încă schiurile cu ABS, cu sistem de asistare la frânare. Dar schiorii, ca și șoferii, pot beneficia de protecția airbag-urilor în caz de accident. ABS Avalanche Airbag se adresează în principal practicanților de schi sau snowboard extrem și este un fel de rucsac plin cu airbag-uri, care, în cazul în care sportivul cade la viteze mari, periculoase, se declanșează, protejându-l pe acesta la nivelul capului și al coastelor.

Resqski, un dispozitiv de localizare util

În cazul în care schiorul cade și legăturile sar, schiurile o iau care încotro și, la un moment dat, se opresc cu ajutorul frânelor mecanice. Dar, dacă schiați prin zăpadă afânată sau prin pădure, acestea se pot „ascunde" destul de ușor. Resqski este, prin urmare, un gadget util. Se atașează câte un dispozitiv pe fiecare schi, iar utilizatorul îl poate localiza cu ajutorul smartphone-ului pe o distanță de până la 30 de metri și până la o adâncime de un metru sub zăpadă. Funcționează cu ajutorul tehnologiei Bluetooth, ca și dispozitivele pentru localizarea cheilor, de exemplu.

Tech Chips 2.0, difuzoare wireless pentru cască

Dacă doriți să schiați pe muzica preferată sau să vorbiți la telefon și, în același timp, să și auziți ce se întâmplă în jur, nu sunt recomandate căștile audio, ci difuzoarele speciale pentru casca de schi. Tech Chips 2.0 pot fi montate pe orice cască de schi, dispun de baterii reîncărcabile care rezistă până la temperaturi de -20 de grade Celsius și se conectează la smartphone prin Bluetooth. De asemenea, difuzoarele Tech Chips 2.0 au și microfon integrat.

CARV, antrenorul digital de schi

CIORAPI încălziți Therm-ic Powersocks

GARMIN FENIX 5 SERIES

TECH CHIPS 2.0

RESQSKI, un dispozitiv de localizare util

MUZICĂ

Redescoperirea lui Charley Pride

A fost primul artist negru nr. 1. Decenii după debutul său istoric, vedeta country încă strălucește mai tare ca niciodată.

FOTO: JOHN SHEARER/CONTOUR/GETTY

DINTRE TOATE TALENTELE CU CARE A FOST dăruit Charley Pride, poate că a contat cel mai mult este puterea sa de a face ca totul să pară ușor.

Nu a fost vocea sa legendară, deși s-a aflat de 52 de ori în topul Billboard al primelor 10 cele mai populare melodii, inclusiv de 29 de ori locul 1. Nu a fost brațul care i-a adus un loc în echipa Memphis Red Sox din Liga Neagră de Baseball, ca tânăr aruncător.

Nici măcar tatăl său - un arendaș, care nu a ratat niciodată să asculte la radioul Philco al familiei concerte country de la Grand Ole Opry, astfel că tânărul Charley a fost înconjurat mereu de sunetul tradițional al țării - nu a fost cel mai important pentru cariera lui.

Înțelegi doar ascultând vorbele baritonale ale lui Pride, rostite zâmbind, când spune că n-a existat nimic pe lume care să-i faciliteze sau să-i perturbe calea.

Am ajuns la această epifanie în mijlocul unei lungi discuții cu Pride într-o după-amiază recentă de toamnă. A pornit ciudat. Pride a răspuns la telefon cu un „salut" atât de inconfundabil, încât a părut o secundă ca o înregistrare, apoi s-a pornit un vânt uluitor și o ploaie torențială în fața ferestrei mele din Brooklyn.

NADIRA HIRA
@nadirahira

Dar situația era oarecum pe măsura lui Pride, care întotdeauna a avut un loc de cinste în familia mea. Am amintiri vii din copilărie despre bunicul și unchii mei din Guineea care cultivau orez și-i cântau melodiile cu inimi de cowboy. Și uriașul său hit din 1971, „Kiss An Angel Good Mornin", a fost una dintre primele melodii cântate la nunta mea, în 2017.

Mi-a fost greu să cred că ar mai putea fi printre noi, darămite să-mi și vorbească. Cu toate acestea, Pride, la 85 de ani, era acolo și-și cânta vorbele.

De fapt, a fost chiar un an plin pentru el. În 2019, s-a lansat documentarul „Country Music", al lui Ken Burns, care îl are în prim plan pe Pride, și filmul „American Masters Charley Pride: I'm Just Me".

Să nu mai vorbim de Premiul Grammy Lifetime Achievement în 2017 și turneul din acel an. S-a discutat chiar despre un film biografic, un proiect care s-a tot vehiculat în ultimii zece ani, implicându-i pe Terrence Howard, Dwayne Johnson și Tyler Perry.

„Planul meu de anul acesta este să plec în California... și să mă descurc singur", spune Pride. „O să găsesc producători și regizori și tot ce trebuie acolo, fac tot ce pot și încerc să-i privesc în ochi". Apoi mi-a spus o poveste care ilustrează cine este și de ce a tolerat atâtea.

În primele zile din carieră, în ciuda faptului că semnase cu RCA Records, se chinuia să obțină un loc pe scene cunoscute - nicio surpriză, având în vedere percepțiile rasiale americane la mijlocul anilor 1960. Știind că o apariție în emisiunea The Tonight Show a lui Johnny Carson ar putea schimba toate acestea, Pride și managerul Jack D. Johnson s-au îndreptat spre California, pentru a-și încerca norocul. Dar discuțiile nu duceau nicăieri. „Asta e, mă întorc la Nashville", a zis Johnson. „Bine, eu o să rămân aici!", a răspuns Pride.

Acum râde de această amintire. Nu a stat pur și simplu în Los Angeles, ci s-a așezat chiar în fața ușii biroului coordonatorului emisiunii Tonight Show, sperând că cineva cu care merită să vorbească va trebui să intre sau să iasă până la urmă.

„Destul de curând unul dintre mahări a ieșit să meargă la baie, așa că am sărit să mă prezint și m-am dus la baie după el. I-am înșirat niște aiureli, că sunt unic, ca aș fi încântat să intru în emisiune și ceva de genul: «Eu sunt Jackie Robinson al muzicii country»".

Pride chicotește. A spus de nenumărate ori că nu s-a gândit niciodată la el în acest fel, că e ca Jackie Robinson - primul jucător de baseball afro-american care a participat în Major League - până când mass-media nu i-a pus această etichetă. Dar nu credea să meargă aici. „Bine, așteaptă un pic", a zis omul și și-au făcut amândoi treaba pentru care se duseseră la baie.

Pe urmă a fost invitat în biroul acelui tip, a mai intrat unul, apoi încă unul și... „Săptămâna următoare am fost în emisiunea lui Johnny Carson".

Oamenii l-au tot întrebat pe Pride de-a lungul carierei cum a reușit fiind negru (sau, la vremea respectivă, „Negro" sau „colored") în muzica country, dar întrebarea nu persistă.

CÂNT CEEA CE VREAU
Charley Pride a început să înregistreze în 1965. În momentul său maxim comercial din anii '70, i-a surclasat pe ceilalți artiști din RCA Records, cu excepția lui Elvis Presley

Fără îndoială, Pride a rupt barierele. A fost primul artist negru nr. 1, odată ce „muzica country" a intrat în lexiconul american la sfârșitul anilor 1940, primul interpret negru la Grand Ole Opry de la plecarea lui DeFord Bailey în 1941 și primul superstar negru al țării (unii ar spune că singurul), surclasându-i pe toți cei de la RCA, în afară de Elvis Presley, cel puțin până în anii '80.

Dar, așa cum spune un biograf care a contribuit la Pride's Country Music Hall of Fame, „el ar fi fost o legendă country chiar și fără anomalia rasială". Și vorbește despre rasă ca și cum ar fi fost un fel de problemă periferică mai degrabă, decât narațiunea centrală. „Era american. Și a cântat atât de bine, încât la sfârșitul spectacolului publicului nu-i păsa nici dacă era verde".

„Nu mi-a păsat de asta", îmi spune și Pride, apoi îmi povestește o altă anecdotă preferată, care a fost relatată, în diferite versiuni, de-a lungul carierei lui.

Făcea parte dintr-un grup uriaș care apărea într-un spectacol în Detroit, interpretând alături de Merle Haggard, Red Foley și Buck Owens. A condus din Montana, unde lucrase într-o topitorie a companiei Anaconda și jucase pentru echipa de baseball East Helena Smelterites. A sosit în Detroit cu câteva minute înainte de primul spectacol, toată lumea era nervoasă, de la impresar până la Ralph Emery - prezentatorul emisiunii și cel mai mare DJ din domeniu la acea vreme. Toți erau îngrijorați că o simplă apariție pe scenă a lui Pride nu ar fi fost de ajuns. „Trebuie să spui ceva pentru a-i face să te iubească, înainte de a apărea în fața lor", își amintește Pride că a zis Emery.

Era o problemă. În primele înregistrări ale lui Pride, era prezentat cântăreț de „country", dar nu exista nicio fotografie, ceea ce însemna că, dacă cei 10.000 de spectatori de concerte îi auziseră (sau nu) cele trei single-uri ale sale, sigur nu aveau habar cum arată.

Dar Pride i-a spus lui Emery doar să-i strige numele. Și numele lui a fost întâmpinat de urale. Apoi, la vederea lui, s-a făcut liniște. Și Pride, fără a pierde o secundă, a spus: „Doamnelor și domnilor, îmi dau seama că sunt unic. Vin aici într-un spectacol al muzicii country, purtând acest bronz permanent". Cincizeci și ceva de ani mai târziu, Pride se amuză imitând valul de aplauze care a izbucnit, așa cum trebuie să fi fost în noaptea în care s-a întâmplat.

Există o mulțime de cuvinte pentru un moment de genul acesta, de la dulce la savuros, până la punere în scenă. Dar partea din poveste care lipsește este că Pride și Johnson au lucrat momentul din timp. „Știi, trebuie să venim cu ceva. Când ieși acolo pe scenă și oamenii vor fi șocați, tu începi să cânți, dar ei rămân șocați vreo jumătate din cântec!". Ceea ce a spus Pride în Detroit a fost ceea ce el și Johnson au scris. O replică între audiența albă care râdea și bărbatul negru de pe scenă, suficient de confortabilă, apoi cântecul a făcut restul.

Acesta este tipul de efort necesar pentru ca lucrurile să pară simple. În crearea de mituri care au apărut de-a lungul unei cariere de mai bine de jumătate de secol, poate este inevitabil ca unele dintre poveștile cruciale, dar complicate, să se estompeze, în timp ce altele - poate, cele mai ușoare – să dăinuie ca gravate în piatră.

În biografia lui Pride de la Grand Ole Opry, când este vorba de acea noapte în Detroit, prezentarea se termină așa: „Rasa, însă, în cele din urmă, nu a contat pentru publicul muzicii country".

Dar nu ne putem opri să gândim: dacă asta ar fi adevărat, dincolo de cariera remarcabilă a lui Pride, ar însemna ca muzica country de astăzi să fie plină de artiști negri și bruni, precum stadioanele de baseball din ziua de azi.

Când majoritatea dintre noi auzim despre Pride, oricum am da-o, ne este prezentat ca marele artist negru al muzicii country, de parcă ar fi contat culoarea. Însă, când Pride vorbește despre el însuși, este un „tradiționalist", un tip care

TRADIȚIONALIST
În sensul acelor de ceas, de jos spre stânga: Pride la Texas Rangers, antrenament în primăvara 2016; Pride in 1970; Cu soția Rozene Cohran la ceremonia Country Music Hall of Fame 2019 și cu Robert Klein la The Tonight Show din 1976

a venit cu Ernest Tubb, Tammy Wynette, Johnny Cash și alții asemenea care au apărut după celebrul George Harvey Strait.

Pride menționează că el și Conway Twitty s-au născut la doar câțiva kilometri distanță și asta îi amintește că unii oameni îi spuneau că, în loc să cânte muzică country, trebuia să adopte stilul lui B. B. King, pentru că s-au născut la aproximativ 65 de kilometri distanță. „Deci ei spun că ar fi trebuit să cânt blues, iar eu spun nu, trebuia să cânt ceea ce am vrut să cânt!".

Când îl rog pe Pride să reflecteze asupra tinerei generații de artiști și a provocărilor pe care le lansează aceștia, de exemplu vedeta de rap-country Lil Nas X, izbucnește cu pasiune: „Cowboy [Jack] Clement – mult timp producătorul lui Pride - mi-a spus: «Charley, când cânți, să fie ca și când e cea mai tare melodie care a fost vreodată; dacă este o melodie B, fă-o să fie A; dacă este o melodie A, fă-o să fie dublu A, triplu A – fă-o un single». Nu am uitat niciodată asta și cred că de aceea am vândut atâtea albume".

Suntem atât de condiționați în aceste zile să gândim în ceea ce privește identitățile, niște fragmente de date care par să dicteze totul, de la cine ne urmărește pe Instagram până la ceea ce credem că suntem capabili. Ceea ce te face să stai ore întregi de vorbă cu cineva care rezistă la toate acestea în mod ciudat, la fel de ciudat precum simți că vocea rezonantă din Dallas, pe care o auzi la telefon, a provocat cumva furtuna în orașul New York.

Desigur că rasa a contat - în sensul că disponibilitatea lui Pride de a o separa de muzica lui a făcut posibil, probabil, ca el și muzica sa să ajungă la înălțimi pe care nu ar fi fost în stare altfel niciodată, oricât ar fi meritat.

Dar ascultându-l pe Pride, această decizie pare autentică, nu că ar fi luat această decizie doar ca să-și vândă înregistrările. Presupun că de aceea, privind în urmă, nici măcar nu sunt sigură că știam că Pride era neagru când eram copil; este ca un lucru pe care l-am descoperit și pe care l-am uitat de nenumărate ori, o descoperire care dispărea repede, deoarece nu mi s-a părut atât de importantă pentru muzica mea preferată. Nu știu cum să mă simt în acest sens, sincer, atunci când este atât de clar că identitatea transcendentă este un lux pe care majoritatea oamenilor nu îl au.

Există, totuși, cevamișcător în a ști că este posibil - și ceva atât de magic în recunoașterea modului în care, chiar și astăzi, Pride nu se îndoiește niciodată de asta. De fapt, urmează să înceapă anul 2020 într-o audiență fermecătoare la Nugget Casino Resort din Sparks, Nevada, pe 10 ianuarie. „Nu sunt arogant sau nimic asemănător", spune el, „dar cred - sunt doar un credincios". N

FOTO: DE SUS: JASON KEMPIN/GETTY; MICHAEL OCHS ARCHIVES/GETTY; FRANK CARROLL/NBCU PHOTO BANK/NBCUNIVERSAL/GETTY; RODGER MALLISON/FORT WORTH STAR-TELEGRAM/TRIBUNE NEWS SERVICE/GETTY; ALBUM ART: PRIN AMABILITATEA LUI CHARLEY PRIDE

PREZENTARE

Albume esențiale

The Country Way 1967
Adesea considerat cel mai bun al lui Pride, acest album prezintă două hit-uri din Top-5 - „Does My Ring Hurt Your Finger" și „The Day the World Stood Still" - și o versiune Pride a „Crystal Chandeliers", care a devenit un imn neașteptat în urma spectacolului lui Pride la Ritz Cinema din Belfast cu „The Troubles".

Charley Pride Sings Heart Songs 1971
Un adevărat spectacol al sunetului profund tradițional al lui Pride, acest album a dat hit-ul crossover numărul 1 „Kiss an Angel Good Mornin", care a vândut peste un milion de single-uri și a câștigat „Top Male Vocalist" și „Entertainer of the Year" de la Country Music Association în 1971 și premiul Grammy „Best Male Country Vocal Performance" în 1972.

Music in My Heart 2017
Când majoritatea artiștilor s-ar retrage confortabil, Pride continuă nu doar să facă turnee, ci să facă muzică nouă. Înregistrat de Pride când avea 80 de ani, acest album este asociat cu primul videoclip muzical al lui în zeci de ani - pentru piesa „Standing in My Way".

01 Acoustic
— Baton Rouge, Louisiana

De multe ori trecut cu vederea din cauza vecinătății cu Bourbon Street din New Orleans, Baton Rouge, este un refugiu pentru artiștii locali și călători. Acest oraș din Louisiana este cunoscut pentru „sălile de ascultare" nonprofit, unde muzicienii își câștigă banii când audiența „donează scaune". În sala de ascultare a Dragonului Roșu, donațiile susțin talentul și vizitatorii sunt încurajați să aducă conserve pentru o bancă locală de alimente.

02 Dancehall
— Kingston, Jamaica

Într-un oraș renumit pentru sunetele reggae ale lui Bob Marley, dancehall a devenit recunoscut și la nivel internațional. Staruri precum Sean Paul au făcut din stilul muzical din Jamaica – rapping pe ritmuri jamaicane – o senzație la nivel mondial.

03 Sunete alternative
— Bogota, Columbia

Cea mai mare parte a muzicii live din Bogota este concentrată în districtul Chapinero, unde sunetele variază de la Matik-Matik la cele ale platanelor DJ-ilor de la Video Club. Bogota este, de asemenea, un loc popular pentru festivalurile de muzică live, ce au loc aproape lunar.

05 Rock
— Glasgow, Scoția

Recunoscut ca oraș al muzicii de către UNESCO, Glasgow este epicentrul rock-ului în localuri din Marea Britanie precum Barrowland Ballroom care a găzduit giganți ai stilului ca U2, The Clash, The Smiths, Foo Fighters și Franz Ferdinand, în timp ce localurile mai mici din oraș sunt perfecte pentru descoperirea următoarelor vedete rock.

04 Muzica folk
— St. John's, Canada

George Street este capitala provinciei insulare Newfoundland și Labrador, unde găsești cele mai multe pub-uri și baruri pe cap de locuitor comparativ cu orice stradă din America de Nord. Cele mai multe prezintă muzică live, noaptea, pe această stradă pietonală. Vizitatorilor le place muzica populară a regiunii, dintre toate opțiunile.

06 Fuziune
— Bamako, Mali

Această țară vest-africană găzduiește o fuziune folk / jazz. Festivalul din Deșert, ce se ținea în Timbuctu, a fost un centru pentru muzica africană, dar a fost închis din cauza insecurității din Mali de Nord. Scena muzicală a fost acum mutată în cea mai mare parte la Bamako, unde, aproape în fiecare noapte, îl puteți vedea pe câștigătorul Grammy - Toumani Diabaté, la Le Diplomate.

01: LESLIE MICHELE DERROUGH; 02: MLADEN ANTONOV/AFP/GETTY; 03: JUAN DAVID MORENO GALLEGO/ANADOLU AGENCY/GETTY; 04: DESIGN PICS INC/ALAMY; 05: ROSS GILMORE/REDFERNS/GETTY; 06: SAMIR HUSSEIN/GETTY; 07: DIETER NAGL/AFP/GETTY; 08: THE FACT/IMAZINS/GETTY; 09: JORDAN MUNNS

07 Muzică electronică
— Viena, Austria

Viena a fost mult timp capitala muzicii clasice, unde au făcut carieră legende precum Mozart și Beethoven. Astăzi, pasionații de muzică clasică se pot bucura de Orchestra Filarmonicii de la Viena la Musikverein, una dintre marile săli de muzică ale lumii. Viena se laudă, de asemenea, cu o scenă de muzică electronică pentru cei cu gusturi mai moderne.

08 Karaoke
— Seul, Coreea de Sud

În Seul, muzica live nu este destinată doar profesioniștilor. Karaoke, sau noraebang, oferă săli private pentru grupuri de prieteni care vor să cânte melodiile preferate. Pentru a-i vedea pe profesioniști, Seul este plin de cluburi de jazz și localuri de muzică rock, alternativă și, desigur, K-pop.

09 Festivalul de muzică Mecca
— Adelaide, Australia

Deja ai bifat Coachella? Un alt oraș mondial al muzicii recunoscut de UNESCO, Adelaide este cunoscut pentru festivalurile de muzică de genuri diverse, de la rock, la alternativ, la folk. Festivalul mobil FOMO atrage mulțimi uriașe pentru a vedea artiști hip-hop în frumosul oraș și prin toată țara.

PE HARTĂ

Mecca muzicii, pe ritmuri diferite

Muzica poate dezvălui inima unui oraș. De la stilul ritmului la locul ales pentru concert, realizarea unui spectacol oferă o fereastră către oamenii și cultura orașului. Iubitorii de muzică știu că vor putea să audă jazz în New Orleans și reggae în Kingston, dar iată câteva sunete surprinzătoare care merită să fie luate în seamă în Mecca muzicală din întreaga lume. —*Laura Powers*

CĂLĂTORII

De la Belgrad la Bar, cu Plavi voz, luxosul tren al dictatorului Iosip Broz Tito

ÎMPĂTIMIȚI AI CĂLĂTORIILOR cu trenul, aventurieri, pasionați de istorie sau inedit, nu există experiență pe șine mai extravagantă decât cea la bordul Plavi voz, „Trenul albastru" construit special pentru fostul dictator iugoslav Iosip Broz Tito și folosit de acesta în anii 1960 – 1970 pentru a-și impresiona oaspeții importanți sau pentru a merge cu familia și anturajul său către destinația sa preferată de vacanță, Insulele Brijuni (Croația). Acum, recondiționat complet, Plavi voz poate fi vizitat ca un muzeu în Gara Centrală din Belgrad, în Topčider Depo, iar, din când în când, își dezmorțește roțile cu călători la bord pe o distanță de circa 480 de kilometri, până la Bar, principalul port din Muntenegru, străbătând, probabil, unul dintre cele mai spectaculoase trasee feroviare montane din sud-est-ul Europei.

Decorate în stil Art Deco, cu lambriuri din lemn atent lucrate, fotolii îmbrăcate în catifea și draperii ample, din mătase fină și catifea, vagoanele sunt o adevărată carte de istorie pe roți. „Trenul albastru", mijlocul de transport preferat al lui Tito pe teritoriul fostei Iugoslavii, a fost locul în care temutul dictator s-a întâlnit cu numeroși lideri din anii '60-'70, precum Regina Elisabeta II a Marii Britanii, Yasser Arafat (liderul Autorității Palestiniene), președintele francez François Mitterrand sau Nicolae Ceaușescu, dar și cu vedete din lumea showbiz-ului, ca Sophia Loren și Elizabeth Taylor. Lounge-ul destinat întâlnirilor lui Tito, biroul și apartamentul privat al acestuia păstrează neștirbită atmosfera, dar, din păcate, Plavi voz nu

DE
RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

mai are locomotivele cu abur inițiale, care erau botezate după bătălii celebre din cel de-al Doilea Război Mondial (Dinara, Kozara, Sutjeska și Neretva). Trenul este pus în mișcare de locomotive diesel - electrice din anii 1970.

Călătoria Belgrad – Bar sau viceversa durează aproximativ 11-12 ore, timp în care un ghid calificat va trece în revistă trecutul zbuciumat al regiunilor traversate. De asemenea, pasagerii sunt invitați în apartamentul privat al lui Tito, ce include o baie complet echipată și un birou. Iar la vagonul restaurant sunt servite preparate delicioase, făcute după rețetele originale din cartea de bucate a dictatorului.

Pentru a condimenta călătoria cu „Trenul albastru", puteți pleca să vizitați Podgorița, capitala Muntenegrului, și Kotor, un vechi și romantic oraș de pe coasta Adriaticii inclus în patrimoniul UNESCO. N

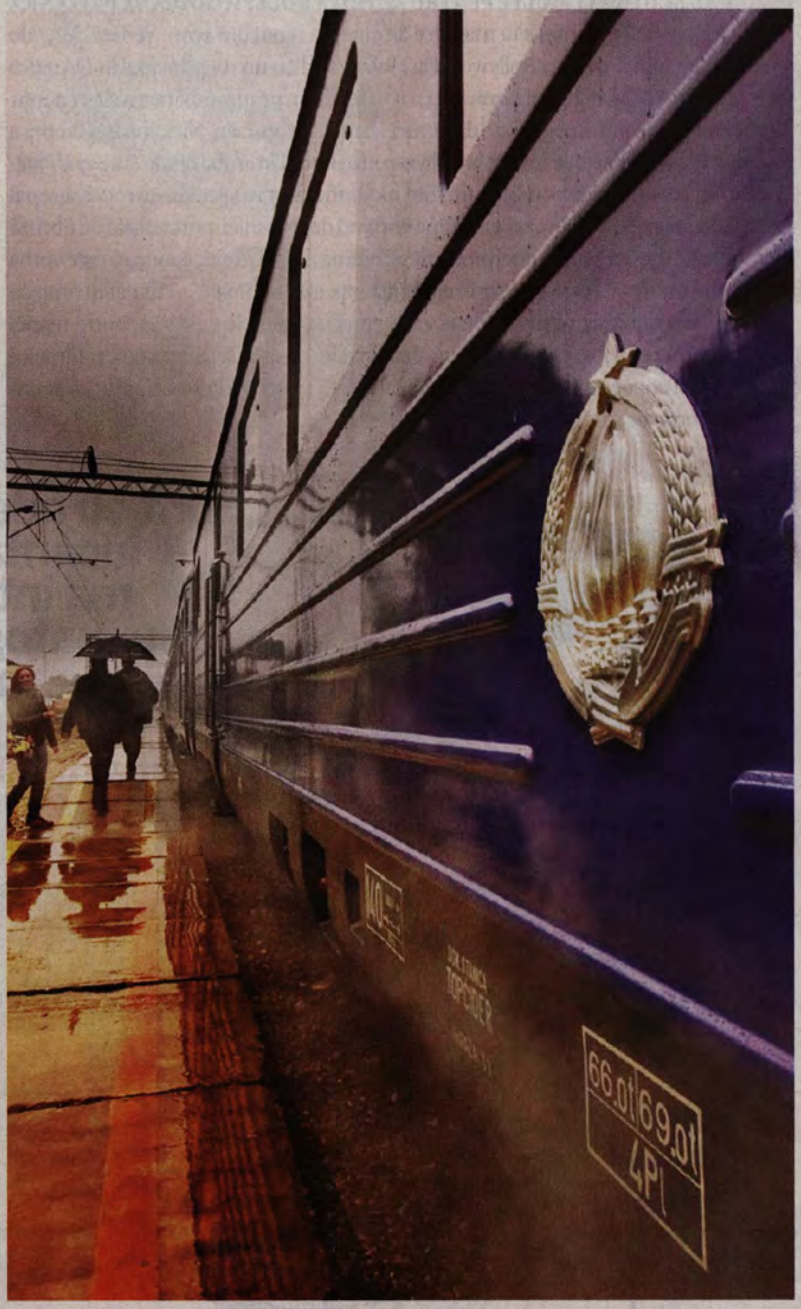

Desen de BRITT SPENCER

PARTING SHOT

Priyanka Chopra

S-AU SCHIMBAT MULTE PENTRU ACTRIȚA BOLLYWOODIANĂ PRIYANKA Chopra de la ultimul său mare rol de cinema hindi din 2016. Vedeta de 37 de ani a trecut cu succes de la Bollywood la Hollywood cu un rol principal în *Quantico* (2015-2018) al ABC și în filmul *Baywatch* (2017). Se află în prima jumătate a clasamentului cuplurilor cele mai fotografiate din lume, alături de soțul său, Nick Jonas. Chopra a revenit recent la rădăcinile sale de la Bollywood în filmul în limba hindi *The Sky is Pink/ Cerul e roz*, lansat la 11 octombrie, un film biografic despre speaker-ul motivațional Aisha Chaudhary, care și-a câștigat faima vorbind despre suferința cauzată de fibroză pulmonară. Chopra, care o interpretează pe mama Aishei, Aditi, spune că este vorba de „o familie normală care trece prin circumstanțe extraordinare". A filmat în timp ce plănuia nunta din decembrie cu Jonas, care a preluat ultimele pregătiri pentru marea lor zi, deoarece ea a fost pe platou până chiar înainte de nuntă. „Sunt dedicat filmului, așa că m-am concentrat eu pe pregătirile de nuntă", a spus Jonas. Chopra are acum în plan o comedie romantică inspirată de propria sa nuntă.

„Sunt cu adevărat încântată să mă întorc în cinematografia indiană. Este prima mea iubire"

***The Sky is Pink* este primul film Bollywood în trei ani. Ați spune că este o revenire?**
Am jucat în *Quantico* timp de trei sezoane și filmările au durat 11 luni pe an. Acesta este motivul pentru care nu aș putea dezvolta un personaj. Sunt foarte încântată să mă întorc în cinematografia indiană. Este prima mea iubire.

Ați filmat *The Sky is Pink* chiar înainte de nuntă. Cum ați jonglat cu ambele angajamente?
Am terminat filmările cu patru zile înainte de nunta mea. Nick a făcut tot ce a fost greu, evenimente de ultim minut. A venit mai devreme [la Jodhpur, India] și a făcut toate pregătirile împreună cu mama. Este minunat să ai un partener ca el.

Veți face o comedie romantică pe tema nunții, cu Mindy Kaling. Ce ne puteți spune despre asta?
Este o comedie amicală inspirată de nunta mea. Producem împreună și scriem. Castingul va fi în totalitate axat pe vedete din Asia de Sud. Încerc să creez oportunități ca producător dacă pot, în special pentru talentele din Asia de Sud.

Credeți că este responsabilitatea dvs. să reprezentați actorii din Bollywood și din Asia de Sud la Hollywood?
Filmele indiene constituie una dintre cele mai mari industrii din lume. Realizăm mii de filme pe an. Sper că am astfel o contribuție la vizibilitatea acestor pelicule. Mi-a plăcut că, atunci când am făcut [filmul Netflix] *Isn't It Romantic*, am terminat cu un dans tipic pentru Bollywood. —*Tufayel Ahmed*

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

Primarul Sibiului e decapitat

5 DECEMBRIE 1703: JOHANN ZABANIUS SACHS VON HARTENECK, primarul Sibiului, este decapitat, după ce a criticat faptul că saşii, care reprezentau 10% din populaţia Transilvaniei, plăteau 60% din taxele percepute în principat. Născut în 1664, la Presov, o localitate aflată acum în Slovacia, Johann Zabanius s-a mutat la Sibiu în 1676, pentru a-şi face studiile la Colegiul Bruckenthal. În 1688, a absolvit studiile de teologie şi filosofie de la universitatea din Tubingen, dar s-a întors la Sibiu, unde, în 1690, a devenit notar. În 1692, a fost ales să-i reprezinte pe saşi la negocierile cu Curtea de la Viena, o sarcină pe care a îndeplinit-o atât de bine încât, în 1695, a fost ales primar al Sibiului. Problemele sale au început în 1702, când a cerut ca toate clasele din provincie să plătească aceleaşi impozite. Această solicitare l-a făcut duşmanul de moarte al nobilimii maghiare. La 14 octombrie 1703, a fost pus sub acuzare pentru instigare la divizarea naţiunilor din Transilvania. În plus, lui Zabanius i s-a reproşat că supervizase executarea primarului corupt al Sighişoarei, Johann Schüller von Rosenthal, blocându-i pe solii imperiali care aduceau cu ei decizia de graţiere. Aşa-zisul proces al lui Zabanius a fost scurt şi s-a încheiat la 3 decembrie, sentinţa fiind pusă în aplicare la 5 decembrie, în Piaţa Mare a Sibiului. Johann Zabanius Sachs von Hartneck a fost reabilitat după execuţie, fiind considerat azi una din cele mai importante personalităţi ale saşilor.

29 NOIEMBRIE - 5 DECEMBRIE

Marea Unire

1 decembrie 1918: „Adunarea Naţională a tuturor românilor din Transilvania, Banat, Ţara Ungurească, adunaţi, prin reprezentanţii lor îndreptăţiţi, la Alba Iulia, în ziua de 1 decembrie 1918, decretează unirea acestor români şi a tuturor teritoriilor locuite de dânşii cu România". Aşa, Transilvania se uneşte cu Regatul României. România urma să-şi dubleze teritoriul şi populaţia, la circa 15 milioane de suflete. Unirea a fost recunoscută prin Tratatul de la Trianon, din 1920.

Moartea lui Codreanu

29 noiembrie 1938: Şeful Gărzii Legionare, Corneliu Zelea Codreanu, alături de legionarii care l-au asasinat pe prim-ministrul I.G. Duca („Nicadorii") şi cei care l-au omorât pe Mihai Stelescu („Decemvirii"), condamnaţi la închisoare, sunt omorâţi de jandarmi, în timp ce erau transportaţi spre Jilava. Comunicatul oficial anunţa că au încercat să fugă de sub escortă şi au fost împuşcaţi. Ar fi fost sugrumaţi în două dube, în apropiere de Tâncăbeşti, din ordinul lui Carol al II-lea. Ca ripostă, legionarii îi vor omorî pe Armand Călinescu şi pe Nicolae Iorga.

Ceauşescu, lăsat cu buza umflată

3 decembrie 1973: Nicolae Ceauşescu îşi începe cea de-a doua vizită în SUA, la invitaţia lui Richard Nixon. Ceauşescu spera să obţină clauza naţiunii celei mai favorizate (facilităţi vamale pentru produsele româneşti importate în America), dar şi un împrumut de câteva sute de milioane de dolari. Nemulţumit că primeşte doar 10 milioane de dolari şi nu obţine clauza, îşi scurtează vizita, potrivit WikiLeaks, publicate în 2013.

FOTO: ARHIVA MUNICIPIULUI SIBIU

Magic FM
always great music
magicfm.ro
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo. Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament / Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

Alege inteligent!
Inspiră-te!
Conectează-te!

CCIR Business Center

CCIR Business Center vine în întâmpinarea antreprenorilor şi tuturor firmelor interesate să aibă sediul sau spaţii pentru birouri în Bucureşti. Destinaţia perfectă de business, CCIR Business Center deschide orizonturi pentru o zonă inovativă şi puternică a oraşului şi îndeplineşte cele mai înalte cerinţe ale unei locaţii de business, potrivită pentru o gamă largă de clienţi şi activităţi.

Cu atenţie la nevoile clienţilor şi la profilele lor variate, CCIR Business Center respectă cerinţele pieţei şi urmăreşte nevoile companiei tale. Datorită amplasării sale, Centrul oferă combinaţia perfectă între entuziasm şi ambianţă plăcută care va inspira angajaţii dumneavoastră să excelеze în fiecare zi.

Contact: Birou Administrare Spaţii şi Evenimente
Tel.: 021.319.00.78, Fax: 021.319.01.56, e-mail: evenimente@ccir.ro
www.ccir.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025